

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Evaluace individuálních systémových projektů podpořených z PO 3 OP VVV-II Část II: Evaluační okruh B – Evaluace projektu MOV

1. PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA

DATUM: 18. DUBEN 2019

Evaluation Advisory
Central Europe

Zpracovatel:

Evaluation Advisory CE s.r.o.
Palackého tř. 10, 612 00 Brno
IČ: 25342282

Zadavatel:

Česká republika - Ministerstvo školství, mládeže
a tělovýchovy
Karmelitská 529/5
Praha 1 118 12, IČ: 00022985

1 Obsah

1	Obsah.....	2
2	Manažerské shrnutí.....	3
3	Shrnutí postupu evaluátora od předchozí zprávy a popis postupu pro další období	7
3.1	Zaměření evaluačních aktivit.....	7
3.2	Terénní šetření	8
4	Identifikace řešených EO.....	9
5	Závěry a doporučení.....	34
6	Seznam zdrojů a literatury	39

2 Manažerské shrnutí

Hodnocení evaluačního okruhu B – individuální projekt systémový „Modernizace odborného vzdělávání“ (MOV) je součástí evaluace systémových a koncepčních projektů z výzev PO 3 OP VVV. Předkládaná průběžná zpráva této evaluace vychází z šetření realizovaných zpracovatelem v první polovině roku 2019.

Projekt MOV je přibližně ve dvou třetinách své realizace, probíhá od 1. 5. 2017 a je plánován do 30. 4. 2020. Celkový rozpočet projektu je cca 97 mil. Kč.

V rámci této evaluace je zjišťováno, **do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu MOV v souladu s projektovou žádostí**. Evaluace se detailněji zaměřila na několik aspektů: soulad realizace klíčových aktivit a zpracování výstupů s naplánovaným harmonogramem a aktuálními potřebami realizace projektu; míra dosahování cílů projektu MOV a očekávaných změn stávajícího stavu; efektivita předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry; existence rizik ohrožujících realizaci projektu a dosažení cílů; existence bariér úspěšné realizace; průběh evaluační činnosti v projektu. **Realizace klíčových aktivit projektu** probíhá podle zpracované řídicí dokumentace a současně probíhá pravidelné monitorování stavu realizace projektu a aktuálních potřeb, kterým je průběh projektu v případě potřeby přizpůsobován. Kvalitní řízení projektu dokládá i malé množství změn v projektu (malé vzhledem k rozsahu a délce trvání projektu).

Harmonogram projektu nestanovuje termíny plnění pro dílčí úkoly v rámci KA a z toho důvodu evaluátor mohl sledovat pouze plnění termínu hlavních výstupů, nikoliv výstupů dílčích. Na základě toho je možné konstatovat, že **průběh KA probíhá dle stanoveného harmonogramu**. Fáze realizace projektu neumožňuje prozatím pozorovat **změny stávajícího stavu a dosahování cílů**, nicméně nic nesevřdí o tom, že by nemělo dojít k úspěšnému dokončení všech výstupů těchto KA a naplnění jejich cílů a předpokládaných změn.

Pro zjištění **efektivity předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry** bylo provedeno několik šetření, a to případové studie, dotazníkové šetření mezi zástupci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství a dotazníkové šetření mezi pedagogickými pracovníky zapojenými do projektu. Z dotazníkového šetření mezi pedagogickými pracovníky vyplývá, že více než 84 % respondentů (74 respondentů) aplikuje získané poznatky do praxe, a to nejčastěji formou zařazení získaných poznatků do výuky a ověřování komplexních úloh v praxi je nejčastější formou aplikace. Polovina respondentů (tj. 44 respondentů) nad rámec povinností projektu sdílí poznatky získané v rámci spolupráce na projektu MOV s dalšími školami a aktéry. Nejčastěji si je předávají navzájem mezi kolegy ze své školy i z dalších škol. Druhá polovina dotazovaných naopak nesdílí poznatky. Důvodem je zejména nedostatek příležitostí pro sdílení, anebo prozatím příliš krátká účast školy v projektu. Dotazováním zástupců organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství (celkem 5 osob) bylo zjištěno, že přenos informací považují respondenti za dostačující, a to zejména prostřednictvím účasti na odborných panelech, které hodnotí jako přínosné, jelikož se zde mohou setkávat různé skupiny zainteresovaných stran. Prostřednictvím zpracování případových studií na osmi zapojených školách bylo taktéž zjištěno, že předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry je realizováno, nejčastěji mezi školami a zaměstnavateli (mj. i formou kulatých stolů, neformálních setkávání). Jedna ze škol uvedla, že dále průběžně spolupracuje s odborem školství krajského úřadu

a odborem středních škol z MŠMT. Na základě zjištění z výše uvedených šetření je možné konstatovat, že dochází k efektivnímu předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry.

Evaluace dále hodnotila rizika ohrožující realizaci projektu a dosažení cílů a bariéry realizace projektu. Z pohledu příjemce nejsou identifikována žádná rizika, která by ohrozila realizaci projektu a dosažení cílů. Prostřednictvím šetření nebyla identifikována rizika ohrožující realizaci projektu. Nejvyšší míru pravděpodobnosti výskytu nese riziko nenávaznost na revize a úpravy RVP. Důvodem je skutečnost, že v době zpracování ŠVP jednotlivými školami nejsou k dispozici finální verze RVP, které prochází revizemi. Pedagogičtí pracovníci zapojení do projektu se tak obávají, že jimi optimalizovaná ŠVP nebudou odpovídat nadřazeným kurikulárním dokumentům stanovujícím obecně závazné požadavky na vzdělávání pro jednotlivé stupně a obory vzdělání platné pro všechny školy. Nicméně projektový tým uvedl, že z hlediska vytváření ŠVP toto vyložení problémem není, modularizace ŠVP školám SOV umožňuje pružně reagovat na jakékoliv změny současné i budoucí. Dále zástupce MŠMT upozornil na skutečnost, že to lze vnímat i z opačného pohledu, tedy že pomocí optimalizovaných ŠVP na určitém vzorku škol může být lépe připravena revize RVP pro daný obor vzdělávání. Z tohoto důvodu nehodnotí evaluátor nenávaznost na revize a úpravy RVP jako riziko, ale spíše jako komplikaci danou rozdílným vnímáním jednotlivých cílových skupin. Většina rizik se řadí do kategorie středního nebo nízkého dopadu a při realizaci opatření uvedených u každého z nich lze předpokládat jejich eliminaci. **V oblasti bariér**, které jsou v rámci této evaluační zprávy vnímány jako překážky vzniklé při realizaci projektu, byla identifikována pouze jedna interní bariéra, a to administrativní náročnost projektu. Z hlediska externích bariér byly definovány celkem tři, a to nezáměr škol a pedagogických pracovníků zapojit se do procesu optimalizace ŠVP, vytíženost zástupců škol a neochota škol a firem ke spolupráci. Evaluátor vnímá jako nejzásadnější bariéru první uváděnou. Nicméně jak se ukázalo při hodnocení řízení a realizace projektu, příjemci se i přes drobné problémy podařilo do projektu zapojit stanovený počet škol, resp. dokonce o trochu vyšší. Současně zapojené školy plní stanovené aktivity bez problémů a ve stanoveném termínu. Z tohoto důvodu nevnímá evaluátor žádnou z identifikovaných bariér jako závažnou.

Posledním aspektem, který byl hodnocen z hlediska řízení a realizace projektu, byla **evaluační činnost realizovaná v rámci projektu**. Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizace KA 9 Evaluace za dostatečnou a kvalitní. Současně evaluátor usuzuje, že příjemce při realizaci evaluačních aktivit splňuje etický kodex evaluátora a dodržuje formální standardy evaluace.

V rámci evaluace byla dále hodnocena **znalost, užitečnost a využívání Národní soustavy kvalifikací (NSK)** u potenciálních uživatelů, a to primárně ve vztahu k využívání NSK pro koncepci školních kurikulů. Zjišťována byla znalost NSK, její využívání a užitečnost a bariéry jejího využívání, a to jak u cílové skupiny pedagogických pracovníků zapojených do projektu, tak u zaměstnavatelů a organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství. Z výsledků šetření mezi pedagogickými pracovníky vyplynulo, že více než třetina respondentů využívá Národní soustavu kvalifikací (NSK) a je pro ni užitečná. Užitečnost NSK vnímají respondenti zejména v tom, že získají přehledné informace o oborech vzdělání a profesních kvalifikacích. NSK nevyužívá čtvrtina dotazovaných (tj. 22 respondentů). Celkem 12,5 % respondentů (tj. 11 respondentů) uvedlo, že NSK nevyužívá, ale považuje ji za užitečnou. Důvodem, proč NSK respondenti nevyužívají, je zejména neznalost samotného NSK (tj. že NSK existuje), dále pak nedostatek času na další aktivity, byrokracie. Slabým místem NSK je dle respondentů zejména nízká informovanost – široké veřejnosti, pedagogů

a zaměstnavatelů. Dále byly aspekty NSK zjišťovány u zástupců zaměstnavatelů (celkem 5 respondentů¹). Z jejich strany byla patrná spíše minimální znalost NSK a stejně tak i míra jejího využívání. Naopak ve skupině dotazovaných zástupců organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství (celkem 5 osob) bylo zjištěno, že všichni respondenti znají NSK, využívají ji a je pro ně užitečná. Tito respondenti byli dotazováni, zda se domnívají, že je NSK široce využívaná mezi potenciálními uživateli. Názory na využívání NSK se lišily. Většina respondentů se přiklání spíše k nevyužívání NSK potenciálními uživateli anebo částečnému využívání. Vzhledem k výsledným zjištěním bude pro další šetření u cílové skupiny zaměstnavatelů a organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství (v rámci 2. PZ) rozšířen vzorek, aby bylo zjištěno, do jaké míry je možné tyto výsledky vnímat jako závažné.

V rámci této evaluace je dále zjišťován přínos a využitelnost výstupů/aktivit projektu MOV z pohledu jednotlivých cílových skupin, a to prostřednictvím několika šetření. Prvním z nich bylo dotazníkové šetření mezi pedagogickými pracovníky zapojenými do projektu. Hodnocení bude probíhat ještě v druhé průběžné zprávě (v r. 2019) a ve třetí průběžné zprávě (v r. 2020). Šetření v roce 2019 bylo realizováno jako pilotní a slouží ke zjištění očekávání jednotlivých cílových skupin od výstupů/aktivit projektu. Dotazníkového šetření se účastnilo celkem 88 ze 464 oslovených respondentů. Následující výsledky je nutné vnímat v kontextu nižší míry návratnosti (18,9 %), která je dána vytížeností cílové skupiny, jako ilustrativní, mající orientační charakter. Významnější z hlediska kvalitních závěrů budou závěry z šetření realizovaných pro následující dvě evaluační průběžné zprávy. Z řad pedagogických pracovníků zapojených do projektu se přibližně 45 %, tj. 40 respondentů pravidelně účastní odborných panelů pořádaných v rámci projektu.

Největší očekávání mají respondenti od komplexních úloh a od informačních seminářů pro výměnu zkušeností mezi školami a zaměstnavateli a od odborných panelů. Nejméně očekávají od návrhů nástrojů pro hodnocení žáků na základě osobních portfolií realizovaných seminářů a rozšířeného informačního systému UNIV 3. Největší bariérou, která může ovlivnit úspěšné zavedení výstupů projektu do praxe je nízký zájem aktérů (pedagogů, zaměstnavatelů a dalších relevantních aktérů) o výstupy projektu, dalšími z identifikovaných bariér jsou: administrativní / finanční / časová náročnost projektu, vytíženost zástupců škol a neochota škol a firem ke spolupráci. Více než 84 % respondentů (tj. 74 respondentů) z řad pedagogických pracovníků zapojených do projektu aplikuje získané poznatky do praxe. Zařazení získaných poznatků do výuky a ověřování komplexních úloh v praxi je nejčastější formou aplikace získaných poznatků. Část respondentů uvedla, že začleňují poznatky do ŠVP.

Dále bylo realizováno dotazníkové šetření mezi zástupci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství (celkem 5 osob² z 9 oslovených). Nejvíce očekávání mají respondenti od Metodiky koncipování ŠVP s využitím kvalifikací NSK (vč. zohlednění v obsahu závěrečné zkoušky), dále pak od Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy – 3. část odborná vzdělávací složka pro začlenění kvalifikací NSK. Nejmenší očekávání mají respondenti od Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy - 1. část všeobecně vzdělávací složka a od informačních seminářů pro cílovou skupinu. Účast respondentů na odborných panelech projektu MOV je poměrně častá.

¹ Vzhledem ke stanovenému vzorku 5 respondentů mají zjištěné výsledky orientační charakter, nicméně pro další šetření bude s ohledem na zjištěné závěry vzorek respondentů navýšen.

² Vzhledem ke stanovenému vzorku 5 respondentů mají zjištěné výsledky orientační charakter, nicméně pro další šetření bude s ohledem na zjištěné závěry vzorek respondentů navýšen.

Přínos a využitelnost výstupů/aktivit projektu MOV byl dále zjišťován prostřednictvím realizace případových studií na osmi školách zapojených do projektu. Z výsledků vyplynulo, že od projektu očekávají všechny dotazované školy síťování s ostatními školami a přenos dobré praxe mezi nimi. Toto je tak považováno za největší přínos projektu. Dále zástupci škol uváděli, že očekávají úpravu ŠVP v návaznosti na RVP, promítnutí trendů do ŠVP a jejich modernizaci a „zeštíhlení“. Z hlediska výstupů mají školy největší očekávání zejména od komplexních úloh, vzdělávacích projektů a příkladů dobré praxe.

V neposlední řadě byli dotazováni i zaměstnavatelé spolupracující se školami zapojenými do projektu na jejich názor ohledně přínosu projektu a jeho výstupů/aktivit. Prostřednictvím šetření u pěti zaměstnavatelů bylo zjištěno, že pouze jeden oslovený zaměstnavatel zná přímo projekt MOV. Jeden z oslovených zaměstnavatelů uvedl, že, ačkoliv projekt dle názvu nezná, domnívá se, že jej budou znát jeho kolegové. Ostatní zástupci zaměstnavatelů uvedli, že projekt MOV neznají, resp. při zmínění názvu projektu si přímo nevybavují výstupy a aktivity tohoto projektu. Daná skutečnost souvisí s výběrem vzorku zaměstnavatelů, kteří byli zvoleni na základě jejich spolupráce se školami, které jsou zapojeny do projektu. To znamená, že zaměstnavatelé se přímo nemuseli podílet na aktivitách projektu ve spolupráci se školami. Z tohoto důvodu bude v druhé průběžné zprávě šetření mezi zaměstnavateli opakováno s tím, že vzorek zaměstnavatelů bude zvolen na základě jejich přímého zapojení do projektových aktivit.

Z hlediska spolupráce s ostatními relevantními projekty a výsledků této spolupráce hodnotí evaluátor aktivity příjemce jako dostačující. V rámci dosavadní realizace projektu projektový tým MOV realizuje nastavenou spolupráci ve stanoveném rozsahu, a dokonce rozšířil povinnou formu spolupráce o sdílení výstupů projektu a přenos doporučení mezi konkrétními odborníky, zástupce sociálních partnerů, MŠMT, ČŠI a dalšími, a to na pravidelných odborných panelech projektu. Spolupráce probíhá zejména formou osobních schůzek či prostřednictvím setkávání na odborných panelech jednotlivých spolupracujících projektů. Nejintenzivnější míra spolupráce je nastavena s projektem P-KAP spočívající zejména ve sdílení informací a výstupů, dále v účasti na odborných panelech. Pozitivně lze hodnotit přístup příjemce, který se nebrání rozšiřování spolupráce s dalšími relevantními projekty v případě potřeby.

Posledním tématem, které bylo v Průběžné zprávě řešeno, byly **nezamýšlené dopady projektu**. Z realizovaných šetření v současné chvíli v podstatě nevzešly žádné poznatky týkající se nezamýšlených dopadů projektu. Projekt v současné době vstupuje do posledního ze tří let své realizace. Dopady projektu se mohou projevit spíše až v jeho závěru.

3 Shrnutí postupu evaluátora od předchozí zprávy a popis postupu pro další období

3.1 Zaměření evaluačních aktivit

Postup evaluátora vychází z evaluační matice zpracované ve Vstupní zprávě. Vstupní zpráva se soustředila na podrobné rozpracování plánovaných aktivit u jednotlivých evaluačních otázek primárně pro 1. a 2. průběžnou zprávu (dále jen „PZ“), tj. evaluační aktivity v roce 2019. Evaluátor předpokládá, že evaluační aktivity na rok 2020 a následující roky budou podrobně naplánovány s ohledem na vývoj realizace projektu a v návaznosti na řešení evaluačních otázek v 1. a 2. PZ.

Zjištění a závěry prezentované v této zprávě jsou založeny primárně na výstupech výzkumu názorů a postojů manažerů klíčových aktivit, dále pak cílových skupin uvedených níže v podkapitole 3.2 Terénní šetření.

3.2 Terénní šetření

Ve sledovaném období byla provedena následující šetření (tabulka 1).

Tabulka 1 Přehled provedených šetření

Metoda	Respondent	Počet	Termín
Skupinový rozhovor	Projektoví manažeři a manažeři KA	1	18. 3. 2019
Individuální rozhovor	Interní evaluátor (NÚV)	1	18. 3. 2019
Individuální rozhovory	Projektový administrátor OP VVV ³	1	12. 4. 2019
	Věcný garant	1	8. 4. 2019
Individuální rozhovory	Zaměstnavatelé	5 ⁴	15. 4. 2019
Případové studie – zapojené školy (individuální/skupinové rozhovory, evaluační návštěvy)	8 zapojených škol: ředitel školy, školní koordinátor, pedagogický pracovník (pracovníci)	8	21.3. – 5.4.2019
Individuální rozhovor	Hlavní projektový manažer projektu P-KAP	1	4. 4. 2019
Dotazníkové šetření	Zástupci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství	5 ⁵	24.3.-5.4. 2019
Dotazníkové šetření	Pedagogičtí pracovníci zapojení do projektu	88 (osloveno 464 pedagogických pracovníků, 19 % návratnost ⁶)	25.3.-5.4.2019
Zúčastněné pozorování – odborný panel⁷	Účast na odborném panelu	-	-

³ Na základě požadavku zadavatele byla změněna metodika rozhovoru s projektovým administrátorem (z důvodu pracovního vytížení projektových manažerů v době rozhovorů) – namísto řízeného rozhovoru byly informace zjišťovány e-mailovou korespondencí na základě zasláného scénáře s definovanými otázkami.

⁴ Stanovená velikost vzorku činila 5 zástupců z řad zaměstnavatelů. Vzorek byl stanoven na základě vstupního jednání se zadavatelem a s ohledem na význam cílové skupiny, nicméně na základě výsledků šetření a zjištěných závěrů bude vzorek pro příští šetření v 2. PZ navýšen.

⁵ Stanovená velikost vzorku činila 5 zástupců organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství. Evaluátor oslovil celkem 9 zástupců této cílové skupiny za účelem zajištění odpovídajícího vzorku. Vzorek byl stanoven na základě vstupního jednání se zadavatelem a s ohledem na význam cílové skupiny, nicméně na základě výsledků šetření a zjištěných závěrů bude vzorek pro příští šetření v 2. PZ navýšen.

⁶ S ohledem na návratnost bude šetření zopakováno do 2. Průběžné zprávy a následně dle smluvních podmínek proběhne v rámci 3. Průběžné zprávy.

⁷ V průběhu zpracování 1. PZ nebyl odborný panel realizován.

4 Identifikace řešených EO

Cílem evaluace je průběžné sledování a vyhodnocování postupu realizace projektu včetně naplňování jeho stanovených cílů a vyhodnocování souladu průběhu realizace s nastavením uvedeným v žádosti o podporu. Pro první průběžnou zprávu byly zjišťovány evaluační otázky níže uvedené.

EO B.1 Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu MOV v souladu s projektovou žádostí?

B.1.1. Odpovídá realizace klíčových aktivit a zpracování výstupů naplánovanému harmonogramu a aktuálním potřebám realizace projektu?

B.1.2. Do jaké míry je dosahováno cílů projektu MOV a změn stávajícího stavu, které byly v jeho důsledku očekávány?

Tato část hodnocení se zaměřuje na ověření souladu plánu realizace projektu s dosavadní realizací jednotlivých klíčových aktivit a ověření souladu s aktuálními potřebami. Druhá část hodnocení se zaměřuje na dosahování cílů KA, nicméně je třeba podotknout, že fáze projektu prozatím neumožňuje pozorovat změny stávajícího stavu. Ověření jednotlivých dílčích aktivit a výstupů a cílů KA probíhalo zejména na základě informací ze Zpráv o realizaci a jejich příloh (pro tuto PZ byly k dispozici ZoR 1 až 6). Stav realizace klíčových aktivit pak byl ověřen zejména na základě řízených rozhovorů s manažery KA a terénního šetření na školách.

Stav realizace jednotlivých klíčových aktivit je tabulkovou formou shrnut v technické příloze této PZ I.1. Přehled se opírá o zpracovaný produktový rozpad, který hlavní výstupy jednotlivých KA dále člení na dílčí výstupy. Harmonogram projektu však nestanovuje termíny plnění pro dílčí úkoly v rámci KA a z toho důvodu evaluátor může sledovat pouze plnění termínu hlavních výstupů, nikoliv výstupů dílčích.

V rámci tohoto evaluačního úkolu byla rovněž aktualizována teorie změny, která je v příloze této PZ č. I.4. Vzhledem k tomu, že projekt je přibližně ve dvou třetinách realizace, nejsou identifikovány žádné jiné dlouhodobé dopady, než které byly identifikovány v TZ ve Vstupní zprávě. Stejně tak prozatím nedošlo k úpravě krátkodobých dopadů a výsledků oproti vstupní zprávě. Úpravy, které se TZ týkaly, byly provedeny v oblasti bariér realizace a dosažení dopadů.

Projekt MOV

Projekt MOV je členěn do 9 klíčových aktivit, v rámci kterých jsou stanoveny dílčí aktivity a jejich časová posloupnost.

KA 1 Řízení projektu

Tato KA zahrnuje řízení projektu a dokumentování všech jeho procesů. V této KA je vytvořena řídicí dokumentace projektu (Strategie řízení kvality, plán projektu, produktový rozpad, harmonogram projektu, Strategie řízení rizik atd.). Součástí aktivit manažera KA je mj. i koordinace zpracování Zpráv o realizaci, vypořádání připomínek ze strany ŘO a změnová řízení. Hlavní projektový manažer zodpovědný za řízení KA 1 je rovněž zodpovědný za zadávání VZ. Kromě toho v rámci této aktivity

působí interní oponentní skupina, která posuzuje odbornou kvalitu vytvořených produktů a přínos pro cílové skupiny prostřednictvím oponentního řízení (dvoustupňový systém hodnocení kvality).

Zprávy o realizaci jsou předkládány ve stanovených termínech. Harmonogram projektu je jeden, obecný, který je předkládán na ŘO OP VVV a průběh plnění KA mu odpovídá. Interně má projektový tým MOV stanoven harmonogram etap, který není závazný vůči poskytovateli dotace. Jeho průběh víceméně odpovídá postupu nastavení (odchylka je max. 1 měsíc). Dle informací od projektového týmu MOV se odchylka týká postupu prací. Jednotlivé pracovní činnosti jsou "přelévány" mezi etapami a dle dokončených/rozpracovaných činností v předešlé etapě je připravován plán další etapy. Jde o agilní způsob řízení procesů. Podrobnější harmonogramy nejsou.

Realizace projektu MOV je rozdělena do šesti etap, ke dni 31. 10. 2018 byla ukončena třetí etapa projektu MOV – kreativní. V současné době je realizována čtvrtá etapa – produkční I., která je zaměřena na zahájení procesu druhého stupně kvality výstupů projektu MOV.

Systém řízení rizik v projektu MOV je nastaven ve Strategii řízení rizik projektu MOV, díky tomuto systému se daří včas podchycovat a řešit rizika projektu prostřednictvím přijatých opatření. Dle zástupců MŠMT byla za dosavadní dobu realizace projektu veškerá identifikovaná rizika zachycena včas a bylo k nim vždy přijato adekvátní opatření. Dále zástupci MŠMT uvedli, že realizace plánovaných činností, aktivit a úkolů, které evidují ze ZoR a dalších jim předkládaných výstupů, probíhá v souladu s Chartou projektu a žádostí o podporu. Většina výstupů je v současné době rozpracována. Zástupci MŠMT na základě dostupných informací z projektové dokumentace (zejména žádosti o podporu, ZoR, autoevaluační zprávy) označili řízení projektu ze strany příjemce za velmi efektivní a zodpovědné.

V rámci KA byla vytvořena síť spolupracujících škol. Školy byly vybrány na základě stanovených kritérií (např. pokrytí 43 oborů) a byly postupně oslovovány s nabídkou zapojení do projektu. Dle informací od realizačního týmu projektu nábor škol zkomplikovalo několik problémů. Jednak se nábor škol potýkal s neochotou škol do projektu vstoupit (např. z důvodu přetížení škol dalšími projekty apod.), školy se bály, že by personálně nezvládly projekt zajistit. Současně některé školy měly jiná očekávání od projektu – domnívaly se, že budou revidovat RVP místo ŠVP, a tak některé školy z projektu vystoupily. Projektový tým musel oslovit cca trojnásobek škol, aby zajistil požadovaný počet škol. Přihlašování do projektu bylo veřejné, mohla se tedy přihlásit i jakákoliv neoslovená škola, který má alespoň jeden ze 43 oborů vzdělání. Nábor škol probíhal v několika kolech. V současné době je však síť vytvořená a je v ní 105 škol. Počet škol převyšuje původně plánovaný počet škol (tj. 88 škol). Pro všechny školy zapojené do KA 7 je zpracován Plán spolupráce škol a firem. Každá škola v rámci KA 5 si zpracovala plán na školní rok a vytvořila i modul pro příslušný obor a firmu.

Postup realizace aktivit a výstupů v současné chvíli vytváří předpoklady pro dosažení cílů. Komplexní podpora školám má potenciál dosáhnout zamýšlených výsledků na zapojených školách. Významným faktorem je především motivace ředitelů škol a pedagogických pracovníků. Přínos podpory a využitelnost získaných poznatků v praxi ze strany cílových skupin je dále analyzována v rámci EO B.3 níže, řízení projektu je dále obsahem vyhodnocení EO B.1.6.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 1 Řízení projektu za velmi dobrou.

Realizace projektu probíhá podle zpracované řídicí dokumentace a současně probíhá pravidelné monitorování stavu realizace projektu. Přes drobné problémy je do projektu zapojen stanovený počet škol, resp. dokonce o trochu vyšší. Realizační tým projektu odhaluje potenciální rizika projektu a reaguje na ně odpovídajícími opatřeními. Kvalitní řízení projektu dokládá i malé množství změn v projektu (malé vzhledem k rozsahu a délce trvání projektu). Dle názoru evaluátora má projektový tým nakročeno k úspěšnému dokončení realizační fáze projektu a naplnění jeho cílů.

KA 2 Modernizace všeobecně vzdělávací složky a integrace klíčových kompetencí ve školních vzdělávacích programech

Náplň KA spočívá v tvorbě Koncepce - všeobecná část, dále 4 modulů, 20 komplexních úloh (kategorie E, H, M, LO; části - jazyk, společenské vědy, matematika, IT, přírodověda) a realizaci 3 informačních seminářů.

Byl vytvořen dokument Postup tvorby vzdělávacích modulů – manuál pro autory. Vzdělávací moduly pro obory E byly dokončeny (celkem 27), prošly prvním stupněm hodnocení kvality. Nyní bude probíhat jejich 2. stupeň hodnocení kvality⁸. Dále probíhají práce na tvorbě vzdělávacích modulů pro obory H, na kterých se aktivně podílejí členové pracovních skupin. V průběhu roku budou dotvářeny ostatní moduly a budou předány do 2. stupně hodnocení kvality.

Projektový tým MOV definoval jako jeden z problémů probíhající revize (resp. aktualizace) RVP, tj. revize kutikulárních dokumentů stanovujících obecně závazné požadavky na vzdělávání pro jednotlivé stupně a obory vzdělání platné pro všechny školy. ŠVP, tj. kurikulární dokumenty, které si každá škola zpracovává sama, musí být zpracovány na základě příslušného RVP, a to pro každý obor vzdělání. Projektový tým uvedl, že všechny výstupy projektu jsou navázány na aktualizace RVP a u některých oblastí se neví, jaká bude jejich finální podoba celkové revize (např. v oblasti IT). Nicméně projektový tým doplnil, že z hlediska vytváření ŠVP toto vyložení problémem není, modularizace ŠVP školám SOV umožňuje pružně reagovat na jakékoliv změny současné i budoucí.

Probíhá dokončování 35 komplexních úloh a u většiny z nich probíhá i jejich ověřování ve výuce (po celý školní rok 2018/2019). Tvorba a dvoustupňové hodnocení kvality komplexních úloh probíhají podle nastaveného harmonogramu.

Realizace informačních seminářů je naplánována na konec roku 2019, příp. začátek roku 2020. Jelikož semináře jsou realizovány pro KA 2, 3 a 5, probíhá jejich koordinace. Informační semináře jsou určeny školám, zapojeným i nezapojeným. Cílem seminářů je prezentace a ověřování klíčových výstupů projektu a mj. i zapojení škol, které se nepodílí do projektu. Cílem seminářů je diseminace výsledků projektu vytvořených v rámci KA2 (tj. moduly a komplexní úlohy) včetně návrhů možností na využití ve školní praxi. Na průběhu a prezentacích se budou podílet metodici KA2, ale i členové pracovních

⁸ Hodnocení kvality produktů probíhá dvoustupňově: 1. stupeň hodnocení kvality – na interní úrovni. Po vytvoření daného výstupu projektu v pracovní skupině je daný výstup kontrolován ze strany příslušného experta SOV a metodiků KA. Následně je produkt zařazen do 2. stupně hodnocení kvality. 2. stupeň hodnocení kvality – skupinové hodnocení se zapojením externích zainteresovaných stran na základě nezávislého posouzení obsahu. Více viz Strategie řízení kvality MOV.

skupin, kteří se na tvorbě podíleli. Podrobnosti obsahu seminářů budou ještě upřesněny v průběhu realizace KA 2.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 2 Modernizace všeobecně vzdělávací složky a integrace klíčových kompetencí v ŠVP za dostatečné a kvalitní.

Evaluátor konstatuje, že zapojené školy tvoří stanovené výstupy dle daného harmonogramu a současně probíhá navazující proces hodnocení jejich kvality. Realizace poslední součásti aktivity KA 2 – informační semináře – je naplánována až v samotném závěru projektu. Není zde tedy prostor pro přílišné odkládání jejich realizace. Vzhledem k zájmu cílových skupin o tyto semináře by mohlo dojít ke zdržení snad jen z technických důvodů.

Dle názoru evaluátora má projektový tým nakročeno k úspěšnému dokončení všech výstupů této KA a naplnění jejích cílů.

KA 2 je dále analyzována v rámci EO B.3 níže.

KA 3 Modernizace základů odborného vzdělávání ve školních vzdělávacích programech

KA 3 je zaměřena na tvorbu Koncepce - odborná část, 12 modulů, 25 komplexních úloh (kategorie E pro 4 obory, H pro 13 oborů, M pro 4 obory, LO pro 10 oborů) a realizaci 3 informačních seminářů.

V prvním stupni hodnocení kvality bylo ve sledovaném období dokončeno 87 modulů, u nichž bylo zahájeno vkládání do IS MOV.in a jsou postoupeny do druhého stupně hodnocení kvality (realizace v 4. a 5. etapě projektu MOV). Tvorba a dvoustupňové hodnocení kvality probíhají podle nastaveného harmonogramu.

Do činnosti pracovních skupin byli kromě zástupců škol a expertů zapojeni také zástupci zaměstnavatelů, kteří posuzovali společný odborný základ a měli možnost se zapojit do posouzení připravených vzdělávacích modulů a komplexních úloh.

Realizace informačních seminářů je naplánována na konec roku 2019, příp. začátek roku 2020. Cílem je rozšíření informací o modulech a komplexních úlohách a možnostech jejich využívání pro další školy - zařazování modulů do ŠVP, do výuky, možnosti úprav modulů; program prozatím není zpracován, ale bude vždy zahrnovat část obecnější - informace o projektu a část konkrétní prezentující moduly. Prezentovat budou jednak pracovníci projektu, ale i zástupci autorů ze škol. Semináře budou členěny podle zaměření na technické a netechnické obory. Cílem seminářů je diseminace výsledků projektu vytvořených v rámci KA3 (tj. moduly a komplexní úlohy) včetně návrhů možností na využití ve školní praxi.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 3 Modernizace základů odborného vzdělávací složky v ŠVP za dostatečné a kvalitní.

Evaluátor konstatuje, že zapojené školy tvoří stanovené výstupy dle daného harmonogramu a současně probíhá navazující proces hodnocení kvality těchto výstupů. Realizace poslední součásti aktivity KA 3 – informační semináře – je obdobně jako u KA2 naplánována až v samotném závěru projektu. Není zde tedy prostor pro přílišné odkládání jejich realizace. Vzhledem k zájmu cílových skupin o tyto semináře by mohlo dojít ke zdržení snad jen z technických důvodů.

Dle názoru evaluátora má projektový tým nakročeno k úspěšnému dokončení všech výstupů této KA a naplnění jejích cílů.

KA 3 je dále analyzována v rámci EO B.3 níže.

KA 4 Začlenění kvalifikací Národní soustavy kvalifikací do školních vzdělávacích programů

V rámci KA 4 má být vytvořena Koncepce - část NSK včetně sestavy profesních kvalifikací pro obory vzdělání (kategorie E (13), H (17), M a LO (25)). Koncepce odborného vzdělávání se netýká pouze KA4. Koncepce bude obsahovat část za všeobecné (KA2), odborné (KA3) a odborné v propojení na NSK (KA4) vzdělávání (viz informace o Koncepci v rámci KA2 a KA3 výše). V rámci všech částí, tzn. celé Koncepce MOV, probíhají diskuze a příprava na využívání jiných paralelně vznikajících a existujících materiálů. Zpracování Koncepce MOV je plánováno na 5. a 6. etapu projektu MOV. Dále je v rámci KA tvořeno 12 modulů, 25 komplexních úloh (kategorie E, H, M, LO pro 22 oborů) a Metodika koncipování ŠVP s využitím NSK.

V současné době pokračují práce na vzdělávacích modulech a komplexních úlohách pracovními skupinami. Experti SOV pracovali s autory, metodiky a členy pracovních skupin zcela individuálně podle fáze rozpracovanosti a úprav v jednotlivých modulech a komplexních úloh. V prvním stupni hodnocení kvality bylo ve sledovaném období dokončeno 12 modulů, u kterých bylo zahájeno vkládání do IS MOV.in. Moduly a komplexní úlohy budou připravovány pro hodnocení ve 2. stupni kvality.

Dále probíhají práce na metodice pro využití profesních kvalifikací (PK) v počátečním odborném vzdělávání (Metodika koncipování ŠVP s využitím NSK), její vkládání a testování do nástroje iMetodika. Metodika je vytvořena, prošla interními připomínkovým řízením NÚV. V květnu 2019 bude metodika předložena MŠMT (odboru 22), který následně metodika vloží do připomínkovacího řízení, následně bude metodika podrobena korektuře jazykové a může být vložena jako poslední verze do nástroje iMetodika.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 4 Začlenění kvalifikací Národní soustavy kvalifikací do ŠVP za dostatečné a kvalitní.

Evaluátor konstatuje, že zpracování výstupů této KA probíhá dle stanoveného harmonogramu a současně s navazujícím procesem hodnocení kvality a připomínkování těchto výstupů.

Dle názoru evaluátora má projektový tým nakročeno k úspěšnému dokončení všech výstupů této KA a naplnění jejích cílů.

KA 4 je dále analyzována v rámci EO B.3 a B.2 níže.

KA 5 Rozšiřování možností realizace praktického vyučování (odborného výcviku a odborné praxe) a zajišťování jeho kvality ve spolupráci se zaměstnavateli

KA se zaměřuje na vytvoření návrhu vzorových nástrojů pro hodnocení žáků na základě osobních portfolií, dále na zpracování plánu spolupráce škol a zaměstnavatelů, nastavení hodnocení kvality spolupráce škol a zaměstnavatelů a vytvoření teoreticko-praktických modulů pro výuku praktického vyučování. Součástí aktivity je i realizace 5 informačních seminářů.

Dle realizačního týmu projektu MOV navazuje KA 5 na předchozí projekt IPn Pospolu – řešící spolupráci firem a škol, MOV na dané navázal. Bez naplánování spolupráce nelze naplánovat efektivně výuku ve firmě. To znamená, že proběhlo systémové zasazení na uvedený předchozí projekt.

Prozatím byly vytvořeny teoreticko-praktické moduly (celkem 33) pro výuku odborného výcviku na pracovišti. Současně byla vytvořena šablona pro hodnocení kvality spolupráce škol a zaměstnavatelů a následně probíhala aplikace tohoto nástroje pro hodnocení kvality odborného výcviku a odborné praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů při realizaci ŠVP.

Školy začaly s ověřováním vybraných výstupů (plánů spolupráce, vzdělávacích modulů a JVU (jednotek výsledků učení)) ve školním roce 2018/2019. Mj. byla vytvořena první verze metodického nástroje pro zavedení žákovského portfolia, které je možné využívat jako nástroj hodnocení žáků. Školy zapojené do KA5 v průběhu roku 2018/19 ověřují možnosti zavedení žákovského portfolia. Probíhají monitorovací návštěvy, které jsou realizovány za účelem ověřování JVU.

Realizace informačních seminářů je naplánována na konec roku 2019, příp. začátek roku 2020. Cílem seminářů je rozšíření informací o možnostech plánování výuky v reálném pracovním prostředí u zaměstnavatelů (plán, moduly, JVU), prezentace možností vedení žákovského portfolia; program prozatím není zpracován, ale bude vždy zahrnovat část obecnější - informace o projektu a část konkrétní prezentující výstupy. Prezentovat budou jednak pracovníci projektu, ale i zástupci ze škol. Semináře budou členěny podle zaměření na technické a netechnické obory. Cílem seminářů je diseminace výsledků projektu vytvořených v rámci KA5 včetně návrhů možností na využití ve školní praxi.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 5 Rozšiřování možností realizace praktického vyučování a zajišťování jeho kvality ve spolupráci se zaměstnavateli za dostatečné a kvalitní.

Evaluátor konstatuje, že zpracování výstupů této KA probíhá dle stanoveného harmonogramu a současně s navazujícím procesem hodnocení kvality a připomínkování těchto výstupů.

Dle názoru evaluátora má projektový tým nakročeno k úspěšnému dokončení všech výstupů této KA a naplnění jejích cílů.

KA 5 je dále analyzována v rámci EO B.3 níže.

KA 6 Rozšíření stávajícího informačního systému UNIV 3 o nové komponenty pro tvorbu metodických a výukových materiálů, pro tvorbu a inovaci ŠVP, jejich sdílení a zveřejňování

Výstupem této klíčové aktivity má být rozšířený informační systém pro tvorbu metodických a výukových materiálů a úpravu ŠVP vč. veřejně přístupné platformy. IS MOV je rozdělen do dvou větví: 1) IS MOV.in - vytvářena interním týmem KA6 a 2) IS MOV.ex - vytvářena dodavatelsky.

IS MOV.in byl ve sledovaném období upravován pro potřeby klíčových aktivit (zejm. KA 2, 3 a 4) - zejména se zaměřením na vzdělávací moduly a komplexní úlohy pro všechny dotčené klíčové aktivity na základě získané zpětné vazby. Dále probíhala úprava na IS MOV pro potřeby KA 7. Úpravy

informačního systému obsahovaly tvorbu prostředí pro tvorbu očekávaných výsledků učení (OVU), úpravy učebních činností a provazeb, změny pojmů, řešení komentářů, řešení oprávněných uživatelů, řešení exportu, řešení komentování odbornými konzultanty, řešení odpovědí na komentáře odborným konzultantům, řešení komentování ostatními koordinátory, nastavení terminologie, vkládání odkazů v textovém editoru, změna editoru u charakteristik, řešení struktury vzdělávacího modulu a komplexní úlohy, definování kódů vzdělávacích modulů, řešení tlačítek u editoru vzdělávacích modulů, řešení položky literatura, řešení seznamu vzdělávacích modulů a komplexních úloh, řešení verzování vzdělávacích modulů a komplexních úloh, řešení schvalování a rolí jednotlivých uživatelských rolí, řešení stavů v rámci tvorby vzdělávacích modulů a komplexních úloh, úpravy prostředí pro vzdělávací moduly a komplexní úlohy na základě uživatelské zpětné vazby, řešení vyhledávání, filtrování, řazení vzdělávacích modulů a komplexních úloh, řešení hromadného exportu vzdělávacích modulů a komplexních úloh, řešení log v exportovaných PDF, řešení více autorů dokumentu, řešení veřejného profilu IS MOV, řešení soukromých × veřejných vzdělávacích modulů a komplexních úloh, úpravy levého menu, řešení členství ve skupině a další.

Pro IS MOV.ex proběhl ve sledovaném období výběr dodavatele prostřednictvím výběrového řízení. Smlouva o dílo byla podepsána v březnu 2019. Ve sledovaném období probíhaly analytické práce ze strany vybraného dodavatele.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 6 Rozšíření stávajícího informačního systému UNIV 3 o nové komponenty pro tvorbu metodických a výukových materiálů, pro tvorbu a inovaci ŠVP, jejich sdílení a zveřejňování za dostatečné a kvalitní.

Evaluátor konstatuje, že zpracování výstupů této KA probíhá dle stanoveného harmonogramu a současně s navazujícím procesem hodnocení kvality.

Dle názoru evaluátora má projektový tým nakročeno k úspěšnému dokončení všech výstupů této KA a naplnění jejích cílů.

Evaluátor považuje za vhodné systémově zajistit dlouhodobou udržitelnost inovovaného IS UNIV 3. V této souvislosti navrhuje doporučení č. 2. Jelikož informační systém je rozšířený pro tvorbu metodických a výukových materiálů a úpravu ŠVP vč. veřejně přístupné platformy, která by měla být přístupná i po ukončení projektu. Informační systém by tak mohl fungovat jako platforma, na které budou dostupné metodické materiály a prostor pro diskuzi. Právě tímto řešením by byla zajištěna využitelnost výstupů projektu a dosaženo změn stávajícího stavu.

KA 6 je dále analyzována v rámci EO B.3 níže.

KA 7 Využití modelových sestav komplexních úloh / vzdělávacích projektů / příkladů dobré praxe do vzorku ŠVP ve všech kategoriích středního odborného vzdělávání (E, H, LO, M) ve školách

Cílem KA je vytvoření 65 optimalizovaných ŠVP mj. s využitím kvalifikací NSK (kategorie E (10), H (25), M a LO (30)).

V rámci KA spolupracuje síť pilotních škol (25 škol SOV), které bylo velmi těžké získat (viz KA 1). Nyní mají všechny školy zpracované analýzy, event. je dokončují (později zapojené školy), do jejichž tvorby byl zapojen i pedagogický sbor školy. Analýzy jsou zpracovávány za účelem posouzení stávajícího

stavu ŠVP vzhledem k možným změnám s využitím prvků MOV. Aktivity jsou realizovány ve dvou vlnách, tj. dle termínu přístupu jednotlivých škol do projektu. Ve škole je tým složen z koordinátora a garanta/ů daného/ých oboru/ů na škole SOV (Středního Odborného Vzdělávání).

Školy začínají s optimalizací ŠVP jednotlivých oborů vzdělání dle individuálního postupu vzhledem ke stavu vybraných modulů pro zapracování do ŠVP a probíhají práce na dokončení a odevzdání Plánu spolupráce škol a firem k jednotlivým oborům vzdělání. Dle informací od realizačního týmu projektu bude optimalizováno místo 65 ŠVP celkem 71 ŠVP.

Dále byla vytvořena Metodika "Optimalizace ŠVP", jejímž cílem je předat školám principy a postupy, jak a kde upravovat svá ŠVP.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 7 Využití modelových sestav komplexních úloh / vzdělávacích projektů / příkladů dobré praxe do vzorku ŠVP ve všech kategoriích středního odborného vzdělávání (E, H, LO, M) ve školách za dostatečné a kvalitní.

Evaluátor konstatuje, že zpracování výstupů této KA probíhá dle stanoveného harmonogramu a současně s navazujícím procesem hodnocení kvality.

Dle názoru evaluátora má projektový tým nakročeno k úspěšnému dokončení všech výstupů této KA a naplnění jejích cílů.

KA 7 je dále analyzována v rámci EO B.3 níže.

KA 8 Spolupráce

Realizátoři projektu MOV uvedli, že těžiště KA Spolupráce s dalšími IPs probíhá především na úrovni odborných panelů. Na odborných panelech jsou prezentovány dílčí výstupy a probíhá jejich oponentura. Realizátory projektu MOV je pozitivně hodnocen obsah i kvalita zde vedené diskuze. Sami se účastní vybraných odborných panelů spolupracujících projektů, a to těch, které tematicky souvisí s jejich projektem a aktivitami. A recipročně jsou za účelem spolupráce zástupci ostatních IPs zváni nebo i aktivně zapojeni do odborných panelů projektu MOV.

Vedoucí pracovníci projektu v rámci KA Spolupráce dále absolvují řadu operativních schůzek, na kterých jsou hledány možnosti spolupráce či koordinovány činnosti napříč projekty.

Nejintenzivnější míra spolupráce je nastavena s projektem P-KAP.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 8 Spolupráce za dostatečnou a kvalitní.

Na úrovni spolupráce s dalšími projekty nešel realizační tým nad rámec povinné spolupráce dané výzvou. Vzhledem k nastavení aktivit projektu ale povinnou formu spolupráce rozšířili o sdílení výstupů projektu a přenos doporučení mezi konkrétními odborníky, zástupci sociálních partnerů, MŠMT, ČŠI a dalšími, a to na pravidelných odborných panelech projektu. Evaluátor hodnotí takto nastavenou formu spolupráce jako vhodnou a kvalitní.

KA Spolupráce je dále vyhodnocena u EO B.4.

KA 9 Evaluace

Pro KA Evaluace byla zpracována Strategie řízení kvality, ve které je stanoven dvoustupňový systém hodnocení kvality. Víceméně se jedná o dvoustupňový proces, který je realizován pod dohledem příslušných garantů z NÚV. První stupeň hodnocení kvality realizují osoby pracující na daných aktivitách/výstupech. V rámci druhého stupně probíhá posouzení nezávislým odborníkem z daného oboru (hodnotí obsahovou kvalitu). Dále existuje třetí stupeň (daný podmínkami poskytovatele dotace), v rámci něhož pět interních oponentů (z MŠMT, ČŠI, akademické sféry, zástupce škol, zástupce zaměstnavatelů) posuzuje, zda jsou výstupy projektu v souladu s požadavky vzdělávacího systému. Všechny tři složky, na které je projekt zaměřen (tj. školy, zaměstnavatelé, propojení se systémem), jsou tak zohledněny v procesu kvality⁹.

Pro všechny klíčové aktivity je prováděno průběžné monitorování a vyhodnocování. Jedenkrát ročně je zpracovávána interní sebehodnotící evaluační zpráva, která má pevně stanovenou strukturu a metodiky (z OP VVV). V rámci jejího zpracování jsou osloveni členové realizačního týmu MOV a je zjišťována jejich spokojenost. První zpráva byla zpracována za období květen 2017 - duben 2018 a dle názorů realizačního týmu z ní nevyplývaly zásadnější požadavky na změny v projektu. Jednou z navrhovaných změn bylo snížení objemu výkaznictví, nicméně tato změna je koncepčního charakteru a nelze vypořádat v rámci projektu. Změny projektu tak nebyly na základě výsledků interní evaluace realizovány. S výsledky první sebehodnotící zprávy byly interní pracovníci projektu seznámeni prostřednictvím porad, externí pracovníci projektu prostřednictvím newsletteru. Dle zástupců MŠMT byla 1. sebehodnotící zpráva zpracována jak na základě pohledu vedení projektu, tak i pohledu celého realizačního týmu, a to jak interního (experti SOV, metodici, ostatní pozice) tak i externího (zástupci ze škol). První sebehodnotící zpráva je ze strany zástupce MŠMT hodnocena jako velice dobře zpracovaná. Druhá zpráva bude zpracována za období květen 2018 - duben 2019.

Interní evaluace odpovídá potřebám KA a umožňuje realizačnímu týmu získat zpětné vazby. Realizační tým uvedl, že na odborných panelech se jim daří získat vždy resumé, z tohoto důvodu se rozhodli nevytvářet evaluační dotazníky. Evaluační dotazníky jsou vytvářeny pouze na informační semináře. Jak tým uvedl, jejich výsledky budou jedním ze vstupů do hodnocení kvality.

KA Evaluace probíhá dle stanovených parametrů a je dostačující.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci KA 9 Evaluace za dostatečnou a kvalitní.

Na úrovni vybraných aktivit šel realizační tým projektu nad rámec povinné evaluace dané výzvou a při jejich realizaci provádí z vlastní iniciativy i další evaluační aktivity (jako je například vytváření resumé na odborných panelech, evaluační dotazníky na informačních seminářích) pro lepší vyhodnocení a zpětnou vazbu, což evaluátor hodnotí pozitivně.

KA Evaluace je dále vyhodnocena u EO B.1.4.

⁹ Proces hodnocení kvality je dvoustupňový. První stupeň je garantován expertem SOV, že se všechny subjekty, které jsou zapojeny v pracovní skupině, podílely na tvorbě daného výstupu. Druhý stupeň je garantován nastaveným procesem, kdy jsou výstupy posuzovány nezávislými subjekty (ty které nejsou zapojeny v pracovních skupinách). Subjekty zapojené do prvního a druhého stupně jsou z řad škol, zaměstnavatelů a systémových institucí (např. ČŠI).

EO B.1 Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu MOV v souladu s projektovou žádostí?

B.1.5. Do jaké míry dochází k efektivnímu předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry?

Vyhodnocení této EO bylo provedeno na základě zpracování případových studií, dotazníkového šetření mezi zástupci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství a na základě dotazníkového šetření mezi pedagogickými pracovníky zapojenými do projektu.

Případové studie

Vyhodnocení této EO bylo provedeno na základě zpracování případových studií, a to na vybraném vzorku osmi škol zapojených do projektu. Případové studie mají poskytnout hloubkový pohled na to, jak školy implementují výstupy projektu, tj. všeobecně vzdělávací a odborné složky vzdělávání na středních odborných školách za účelem zvýšení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce. V této průběžné zprávě byla zjišťována očekávání škol od výstupů projektu, jelikož případné dopady projektu do škol bude možné pozorovat až v závěru projektu. Do 1. PZ byly prozatím zpracovány vstupní parametry škol vybraných pro případové studie a jejich profily, dále byla zjišťována očekávání respondentů od výstupů a aktivit projektů. Vybraná témata související se zaváděním základních gramotností do výuky budou rozpracována v rámci další PZ.

Zástupci škol byly v rámci zpracování případových studií dotazovány, zda poskytují / přenášejí zkušenosti v oblasti koncipování a úpravy ŠVP a zkušenosti pro realizaci výuky podle upravených ŠVP i na další aktéry, event. na koho a jakým způsobem. Zástupci škol uváděli, že spolupracují se zaměstnavateli (mj. i formou kulatých stolů, neformálních setkávání). Jedna ze škol uvedla, že dále průběžně spolupracuje s odborem školství krajského úřadu a odborem středních škol z MŠMT a s Národním ústavem pro vzdělávání (NÚV). V rámci NÚV se mj. zapojuje do pracovních skupin, které se podílí na úpravě rámcových vzdělávacích programů (RVP); dále se škola účastnila i tvorby jednotných závěrečných zkoušek. Jedna ze škol uvedla, že spolupracuje pouze v rámci pracovní skupiny projektu MOV – přenos dobré praxe v rámci skupiny, dále s metodickou komisí školy, která zajistí přenos informací v rámci školy.

Dotazníkové šetření mezi pedagogickými pracovníky

Vyhodnocení této EO bylo dále provedeno na základě dotazníkového šetření mezi pedagogickými pracovníky zapojenými do projektu. Osloveno bylo 464 pedagogů, vyplněno bylo 88 dotazníků, tj. dotazníkové šetření mělo 18,9 % návratnost. Většina respondentů působí na střední odborné škole nebo na středním odborném učilišti a současně se jedná o pilotní školu projektu. Vzhledem k nízkému počtu respondentů a potřebnosti rozdělit odpovědi respondentů dle jejich kategorie oboru vzdělání bude dotazníkové šetření opakováno i v druhé průběžné zprávě a dle smluvních podmínek i ve třetí průběžné zprávě.

Více než 84 % respondentů aplikuje získané poznatky do praxe. Zařazení získaných poznatků do výuky a ověřování komplexních úloh v praxi je nejčastější formou aplikace. Část respondentů uvedla, že začleňují poznatky do ŠVP. Na dotaz, z jakého důvodu neaplikují respondenti poznatky do praxe, odpověděli, že nezískali žádné poznatky. Nicméně počet odpovědí byl velmi nízký. V návaznosti na dané bylo zjišťováno, zda školy mění svá ŠVP v návaznosti na poznatky získané v rámci projektu MOV. Téměř dvě třetiny dotazovaných uvedly, že jejich škola takto činí.

Polovina respondentů nad rámec povinností projektu sdílí poznatky získané v rámci spolupráce na projektu MOV s dalšími školami a aktéry. Nejčastěji si je předávají navzájem mezi kolegy ze své školy

i z dalších škol. Frekvence předávání je přibližně čtvrtletní, dále pak měsíční a pololetní. Druhá polovina dotazovaných naopak nesdílí poznatky. Důvodem je zejména nedostatek příležitostí pro sdílení, anebo účast školy v projektu je prozatím příliš krátká. Část respondentů uvedla, že je to i z časových důvodů nebo nemají partnerskou školu.

Respondenti uvedli, že největší bariérou, která může ovlivnit úspěšné zavedení výstupů projektu do praxe je nízký zájem aktérů (pedagogů, zaměstnavatelů a dalších relevantních aktérů). Bariérou je i časová / administrativní / finanční náročnost, dále pak rozdílná vybavenost škol. Část respondentů upozornila i na skutečnost, že se aktualizují ŠVP, ačkoliv RVP ještě nejsou zrevidována a schválena.

Dotazníkové šetření mezi pracovníky organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství

Dotazování probíhalo i mezi pracovníky organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství. Osloveno bylo 9 respondentů a 5 jich dotazník vyplnilo. Tři z pěti respondentů uvedli, že jsou do projektu MOV zapojeni formou výkonu externích rolí (např. konzultanti/experti – posouzení výstupů projektu v sektorových radách, zprostředkovávání přenosu informací mezi školami a firmami apod.). Tito respondenti byli dotazováni na důvod jejich zapojení do projektu, jako důvody uvedli následující: vnímání klíčivosti spolupráce škol a firem; aktualizaci ŠVP dle aktuálního vývoje v praxi; zkvalitnění středního odborného vzdělávání; přenos zkušeností.

Pozitivním zjištěním je, že účast respondentů na odborných panelech projektu MOV je poměrně častá. Pouze jeden z pěti respondentů uvedl, že se odborných panelů neúčastní. Ostatní respondenti uvedli, že se účastnili minimálně dvakrát. Respondenti hodnotili odborné panely celkově jako přínosné, jelikož se mohou setkávat různé skupiny zainteresovaných stran a domnívají se, že přenos informací je dostačující. Z tohoto důvodu vyplynulo pouze jedno doporučení jednoho respondenta na změnu v rámci realizace odborných panelů pro větší efektivitu přenosu informací, a to aby odborné panely byly realizovány formou workshopů s aktivnějším zapojením odborníků vč. exkurzí do inovativních škol.

Vzhledem k tomu, že většina respondentů není do projektu MOV přímo zapojena, nebyla jimi uváděna doporučení pro změnu v projektu MOV pro větší efektivitu jeho realizace. Zjištěna byla pouze následující doporučení:

- zaměřit se jen na klíčové obory a moduly co nejvíce zaměřit na jejich využitelnost v praxi. Některé moduly se zdají být samoučelně vytvořeny, tj. postupovat v duchu méně je někdy více;
- propojení s Evropským systémem pro přenos kreditů v odborném vzdělávání (ECVETem).

Závěry a hodnocení evaluátora

Prostřednictvím šetření mezi různými cílovými skupinami bylo zjištěno, že dochází k efektivnímu předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry. Respondenti sdílí získané poznatky jednak se svými kolegy v rámci školy, tak s dalšími pedagogy ze spřátelených škol. Dále probíhá předávání informací se zaměstnavateli, ať již v rámci formálních či neformálních setkání. Z hlediska forem předávání byly respondenty zmiňovány i odborné panely realizované v rámci projektu MOV.

Zápisy a vyhodnocení výše uvedených šetření jsou uvedeny v příloze PZ č. II.4, II.3 a II.5.

EO B.1 Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu MOV v souladu s projektovou žádostí?

B.1.3. Existují rizika, která ohrožují realizaci projektu a dosažení cílů?

B.1.6 Co v průběhu projektu považuje realizační tým za největší bariéry úspěšné realizace?

Evaluátor s ohledem na logickou návaznost a minimalizaci zbytných kroků sloučil řešení dílčích otázek B.1.3 a B.1.6. Společné řešení obou dílčích otázek vychází z úvahy, že k rizikům a bariérám projektu lze přistupovat obdobným způsobem.

Rizika

Rizika projektu byla definována již v Chartě projektu. V úvodní fázi projektu byla pak zpracována Strategie řízení rizik. V průběhu realizace projektu je zpracován Registr rizik a pravidelně dochází k jeho aktualizaci (s měsíční frekvencí). Zde jsou všechna identifikovaná rizika podrobně vyhodnocena, definováno jejich řešení/předcházení a určena zodpovědná osoba. Evaluátor hodnotí práci projektového týmu s riziky jako dostačující na základě analýzy dostupných materiálů. Z pohledu příjemce nejsou identifikována žádná rizika, která by ohrozila realizaci projektu a dosažení cílů.

Níže jsou uvedena rizika zjištěná z rozhovorů a terénních šetření (mj. případových studií a dotazníkového šetření mezi pedagogickými pracovníky). V některých případech jsou rizika identická s bariérami, které byly identifikovány již v teorii změny, která mj. vycházela z Charty projektu. Dané dokládá, že příjemce vhodně identifikoval bariéry projektu již při jeho přípravě. Díky tomu mohl předem zvážit opatření a včas reagovat na identifikované bariéry.

Rizika zjištěná z rozhovorů a terénních šetření:

Nenávaznost na revize a úpravy RVP

Dle názoru zástupců vybraných škol je vnímaným rizikem nenávaznost na revize a úpravy RVP, které nejsou v době zpracovávání ŠVP ve formě finálních verzí, se kterými by bylo možné pracovat. Dotazovaní zástupci škol se na základě toho domnívají, že je nejprve potřeba realizovat revize a úpravy RVP a teprve poté optimalizovat ŠVP. Tím by mělo dojít k provázání aktualizovaných RVP s přípravou metodických materiálů pro úpravy ŠVP pro zvolené obory vzdělání včetně jejich zpracování do ŠVP. S tímto tvrzením se shodují i pedagogičtí pracovníci zapojení do projektu dotazovaní prostřednictvím dotazníkového šetření.

Nicméně projektový tým doplnil, že z hlediska vytváření ŠVP toto vyloženě problémem není, modularizace ŠVP školám SOV umožňuje pružně reagovat na jakékoliv změny současné i budoucí. A současně doplnil, že součástí projektu není tvorba RVP.

Dále zástupce MŠMT upozornil na skutečnost, že situaci lze vnímat i opačným postupem, tedy pomocí optimalizovaného ŠVP na určitém vzorku škol připravit optimálně revizi RVP pro daný obor vzdělávání. Na základě výše uvedeného evaluátor neidentifikuje riziko jako rizikové pro realizaci projektu, ale spíše jako komplikaci danou rozdílným vnímáním cílových skupin s posloupností zpracování revizí RVP.

Vytíženost zástupců škol

Velký podíl škol je v současné době již zapojen do takového množství projektů, že nemají kapacity a zájem prohlubovat svoji účast ve stávajících nebo se zapojovat do nových projektů. Identifikované

riziko je externím rizikem, které nemůže příjemce příliš ovlivnit, pouze může částečně eliminovat vhodnou koordinací aktivit projektu.

Nezájem škol a pedagogických pracovníků zapojit se do procesu optimalizace ŠVP

Nedostatečné pochopení přínosů projektu na straně škol a firem a nezájem o zapojení se do procesu optimalizace ŠVP. V této oblasti je třeba zmínit i časovou vytiženost učitelů na spolupráci s projektem.

Nedostatek externích oponentů pro 2. stupeň hodnocení ve vybraných oblastech

Nedostatek externích oponentů pro 2. stupeň hodnocení ve vybraných oblastech může způsobit zpoždění v předkládání výstupů projektu.

Rizika jsou rozlišena na interní (vyplývající z nastavení či průběhu realizace projektů) a externí (působení vnějších faktorů). Interní rizika nebyla v průběhu evaluace zjištěna. Klasifikace rizik dle parametrů (tj. pravděpodobnosti výskytu, míry dopadu a návrhu opatření k předcházení/eliminaci rizik) je uvedena v tabulce 2.

Rizika jsou hodnocena na základě **míry dopadu** a **pravděpodobnosti výskytu**. Riziko s vysokým faktorem dopadu je takové, které může způsobit ohrožení nebo narušení vývoje projektu, nicméně výběrem správného opatření a kvalitním řízením je možno dosáhnout požadovaných parametrů v plánovaných termínech. Riziko s nízkým faktorem dopadu může způsobit pouze nepodstatné narušení projektu.

Míra dopadu je hodnocena na škále nízká – střední – vysoká, kdy stupeň „nízká“ představuje nejmenší míru dopadu a stupeň „vysoká“ nejvyšší míru dopadu.

Pravděpodobnost výskytu rizika je hodnocena na škále 1 až 5, kdy stupeň 1 představuje nejmenší pravděpodobnost výskytu rizika (téměř vyloučená) a stupeň 5 nejvyšší pravděpodobnost výskytu rizika (téměř jistá). Riziko s vyšším hodnocením pravděpodobnosti výskytu rizika indikuje častý výskyt rizika, trvalé nebo očekávatelné nebezpečí výskytu rizika a s nižším hodnocením pravděpodobnosti výskytu rizika pak riziko nepravděpodobné, ale s možným výskytem, kdy nebezpečí hrozí výjimečně.

Většina rizik se řadí do kategorie středního nebo nízkého dopadu a při realizaci opatření uvedených v tabulce lze předpokládat jejich eliminaci. Žádné riziko nebylo zařazeno do kategorie vysoké míry dopadu.

Řízení rizik předpokládá, že veškerá identifikovaná opatření směřující k eliminaci rizikových faktorů jsou či budou realizována v požadovaném a plánovaném rozsahu – zajištění v kontextu činnosti projektového týmu, který koordinuje veškeré aktivity projektu a v případě potřeby přijímá rozhodnutí směřující k odstranění případných nežádoucích jevů.

Tabulka 2 Analýza a řízení rizik

Riziko	Pravděpodobnost výskytu	Míra dopadu	Popis předcházení / eliminace rizika
Rizika externí			
Nenávaznost na revize a úpravy RVP	5	střední	<i>Dopady rizika se dají pouze eliminovat vhodně nastaveným procesním řízením na straně realizátora.</i>
Vytíženost zástupců škol	4	střední	<i>Dopady rizika se dají eliminovat, a to vhodnou koordinací aktivit projektů s důrazem na nepřetěžování zástupců škol.</i>
Nezájem škol a pedagogických pracovníků zapojit se do procesu optimalizace ŠVP	3	střední	<i>Realizátor realizuje řadu propagačních akcí za účelem motivace pedagogických pracovníků a škol do zapojení se do optimalizace ŠVP.</i>
Nedostatek externích oponentů pro 2. stupeň hodnocení ve vybraných oblastech	3	střední	<i>Toto riziko je minimalizováno zkušeným projektovým týmem a jeho spoluprací s širokou škálou expertů.</i>
Rizika interní			
Žádná interní rizika nebyla identifikována.			

Bariéry

V rámci této evaluační zprávy jsou bariéry vnímány jako překážky vzniklé při realizaci projektu. Bariéry jsou rozlišeny na interní (nastavení či průběhu realizace projektu) a externí (vnější faktory). Projektový tým MOV identifikoval pouze jednu interní bariéru realizace projektu, a to administrativní náročnost projektu. Externí bariéru neidentifikoval žádnou. Níže jsou uvedeny další bariéry zjištěné z rozhovorů a terénních šetření. V některých případech se jedná o bariéry, které byly identifikovány již v teorii změny, která mj. vycházela z Charty projektu. Dané dokládá, že příjemce vhodně identifikoval bariéry projektu již při jeho přípravě. Díky tomu mohl předem zvážit opatření a včas reagovat na identifikované bariéry.

Bariéry zjištěné z rozhovorů a terénních šetření:

Interní bariéry:

Administrativní nároky projektu

Nadměrná administrativa je významnou bariérou všech KA. Jedná se mj. o vykazování cestovních náhrad, zpracování výkazů práce, uzavírání DPP a DPČ apod.

Externí bariéry:

Nezájem škol a pedagogických pracovníků zapojit se do procesu optimalizace ŠVP

Nedostatečné pochopení přínosů projektu na straně škol a firem a nezájem o zapojení se do procesu optimalizace ŠVP. V této oblasti je třeba zmínit i časovou vytíženost učitelů na spolupráci s projektem.

Vytíženost zástupců škol

Velký podíl škol je v současné době již zapojeno do takového množství projektů, že nemají kapacity a zájem prohlubovat svoji účast ve stávajících nebo se zapojovat do nových projektů.

Neochota škol a firem ke spolupráci

Často se stávalo, že školy považovaly projekt MOV za projekt zaměřený na revize RVP. Po zjištění jeho skutečného zaměření o něj ztratily zájem.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí na základě analýzy dostupných materiálů práci projektového týmu s riziky a bariérami jako dostačující. Současně evaluátor ověřil rizika a bariéry definované příjemcem prostřednictvím terénních šetření. Na základě těchto šetření identifikoval jako hlavní riziko nenávaznost na revize a úpravy RVP, které je však vhodné vnímat pouze jako komplikaci, tj. neohrožující realizaci projektu. **Evaluátor tak hodnotí zjištěná rizika za neohrožující realizaci projektu a dosažení jeho cílů.**

V oblasti bariér, které jsou v rámci této evaluační zprávy vnímány jako překážky vzniklé při realizaci projektu, byla identifikována pouze jedna interní bariéra, a to administrativní náročnost projektu. Z hlediska externích bariér byly definovány celkem tři, a to nezájem škol a pedagogických pracovníků zapojit se do procesu optimalizace ŠVP, vytíženost zástupců škol a neochota škol a firem ke spolupráci. Evaluátor vnímá jako nejzásadnější bariéru první uváděnou. Nicméně jak se ukázalo při hodnocení řízení a realizace projektu, příjemci se i přes drobné problémy podařilo do projektu zapojit stanovený počet škol, resp. dokonce o trochu vyšší. Současně zapojené školy plní stanovené aktivity bez problémů a ve stanoveném termínu. Z tohoto důvodu nevnímá evaluátor žádnou z identifikovaných bariér jako závažnou.

Detailní informace jsou uvedeny v přílohách k terénnímu šetření PZ č. II.1, II.4 a II.3.

EO B.1 Do jaké míry probíhá řízení a realizace projektu MOV v souladu s projektovou žádostí?

B.1.4. Odpovídá průběh evaluační činnosti v projektu dobré evaluační praxi?

Pro hodnocení této EO byl využit desk research, na který navázaly řízené rozhovory s realizačním týmem projektu MOV a zástupci MŠMT.

Pro KA Evaluace byla v úvodní fázi projektu zpracována Strategie řízení kvality. Interní evaluace projektu je prováděna na základě povinností a metodiky stanovené ŘO OP VVV pro danou výzvu. V rámci KA Evaluace jsou tvořeny interní sebehodnotící evaluační zprávy s roční frekvencí. Na zpracování zpráv se podílí celý tým projektu. Projekt MOV nemá interního evaluátora, což nepředstavuje dle zástupců projektového týmu žádný problém.

V rámci realizace aktivit nejsou průběžně vytvářeny evaluační dotazníky, jelikož projektový tým nechce přetěžovat cílovou skupinu. Výjimku představují evaluační dotazníky, které jsou realizovány na informačních seminářích. V rámci této KA byl zřízen interní oponentní panel dle pravidel poskytovatele dotace, který umožňuje projektovému týmu získat zpětnou vazbu k projektem vytvářeným produktům a hodnotí přínos pro cílové skupiny. Evaluátor hodnotí toto pojetí evaluačních aktivit jako velmi vhodné, a to zejména s ohledem na zamezení přetížení cílové skupiny.

Závěry a hodnocení evaluátora

Studiem materiálů o průběhu evaluace, studiem samotných výstupů evaluace a realizací řízených rozhovorů se zástupci příjemce ověřil evaluátor evaluační praxi příjemce. Na základě toho hodnotí evaluátor rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizace evaluace na projektu jako odpovídající pravidlům Řídicího orgánu OP VVV a potřebám projektové žádosti (a jejím pozdějším zněním). Současně evaluátor usuzuje, že příjemce při realizaci evaluačních aktivit splňuje etický kodex evaluátora a dodržuje formální standardy evaluace.

EO B.2 Jaká je znalost, užitečnost a využívanost Národní soustavy kvalifikací u potenciálních uživatelů?

B.2.1. Znají potenciální uživatelé NSK?

B.2.2 Využívají potenciální uživatelé NSK a je pro ně užitečná?

B.2.3 Co brání širšímu využívání NSK potenciálními uživateli?

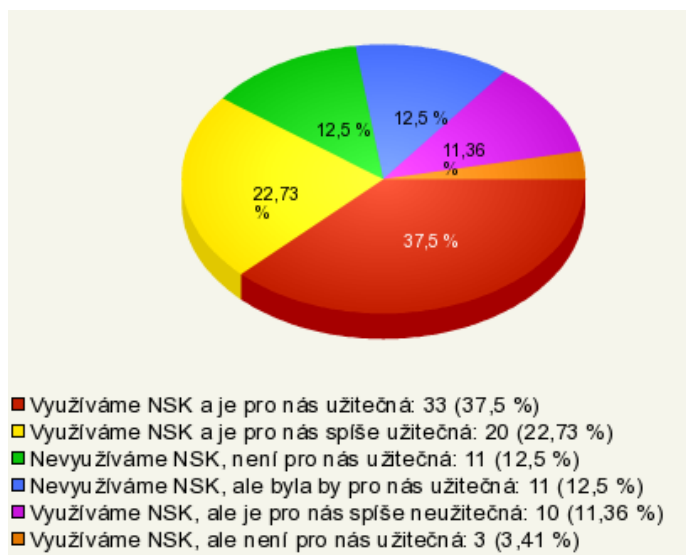
Vyhodnocení této EO bylo provedeno na základě zpracování případových studií, dotazníkového šetření mezi pedagogickými pracovníky a na základě řízených telefonických rozhovorů se zaměstnavateli.

Dotazníkové šetření mezi pedagogickými pracovníky

Vyhodnocení této EO bylo provedeno na základě dotazníkového šetření mezi pedagogickými pracovníky zapojenými do projektu. Osloveno bylo 464 pedagogů, vyplněno bylo 88 dotazníků, tj. dotazníkové šetření mělo 18,9 % návratnost. Většina respondentů působí na střední odborné škole nebo na středním odborném učilišti a současně se jedná o pilotní školu projektu.

Jak dokládá následující graf, Národní soustavu kvalifikací považuje za užitečnou nebo alespoň spíše užitečnou zhruba 60 % respondentů (graf 1). NSK nevyužívá čtvrtina dotazovaných, avšak z toho cca 12,5 % ji přesto považuje za užitečnou. Důvodem, proč NSK respondenti nevyužívají, je zejména neznalost samotné NSK (tj. že NSK existuje), dále pak nedostatek času na další aktivity, byrokracie. Marginální počet respondentů uvedl, že obory vzdělání jejich školy nejsou v NSK zakomponovány.

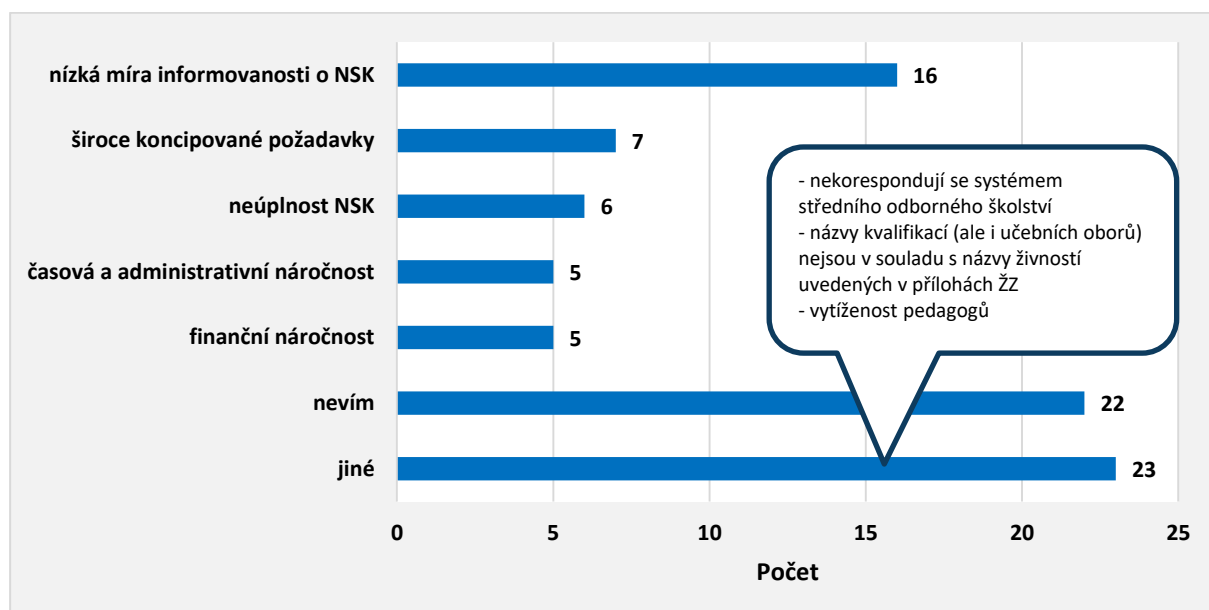
Graf 1 Využívanost a užitečnost NSK

Zdroj: vlastní šetření 2019, N = 88

Slabá místa NSK, která brání jejímu širšímu využívání, jsou dle respondentů zejména nízká informovanost – široké veřejnosti, pedagogů, zaměstnavatelů (graf 2). Překážkou jsou i široce koncipované požadavky a neúplnost NSK. Nedostatek je spatřován i ve velké časové a administrativní náročnosti pro školy a finanční náročnosti pro zájemce získání kvalifikace.

Graf 2 Slabá místa NSK

Zdroj: vlastní šetření 2019, N = 88

Dotazníkové šetření mezi pracovníky organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství

Dotazování probíhalo i mezi pracovníky organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství. Osloveno bylo 9 respondentů a 5 jich dotazník vyplnilo.

Národní soustavu kvalifikací znají všichni respondenti. Čtyři z pěti respondentů využívají NSK a je pro ně užitečná. Jeden respondent uvedl, že NSK využívá a je pro něj spíše užitečná. Užitečnost NSK vnímají především jako alternativní způsob ověření odborné kvalifikace nebo je využitelná pro popis kvalifikační části RVP odborného vzdělávání.

Rozhovory se spolupracujícími zaměstnavateli

V neposlední řadě byli dotazováni spolupracující zaměstnavatelé. S žádostí o telefonický rozhovor bylo osloveno 6 spolupracujících zaměstnavatelů, na něž získali evaluátoři kontakt od škol zvolených pro případové studie. Celkem 5 zaměstnavatelů souhlasilo s rozhovorem.

Z rozhovorů vyplynulo, že čtyři z pěti dotazovaných neznají Národní soustavu kvalifikací. Jeden respondent NSK zná, využívá a je pro něj užitečná. Současně se domnívá, že je široce využívaná mezi potenciálními uživateli. Ostatní uvedli, že tím, že NSK neznají, tak nevědí, k čemu slouží, tudíž ji nevyužívají. Na otázku, zda se domnívají, že je NSK široce využívaná mezi potenciálními uživateli, uvedli tito čtyři dotazovaní, že nevědí. Vzhledem k neznalosti NSK nemohli dotazovaní zaměstnavatelé definovat její slabá místa.

Případové studie na školách

Vyhodnocení této EO bylo dále provedeno i na základě zpracování případových studií, a to na vybraném vzorku osmi škol zapojených do projektu. Někteří zástupci škol uvedli, že spolupracují v oblasti NSK se sektorovou radou, ve které vytváří struktury kvalifikací a jejich hodnotící standardy. Současně škola vyvíjí snahu, aby výstupy NSK po odborné stránce navazovaly na osnovy.

Zápisy a výstupy z uvedených šetření jsou uvedeny v příloze PZ č. II.4, II.3, II.2 a II.5.

Závěry a hodnocení evaluátora k jednotlivým EO:

B.2.1. Znají potenciální uživatelé NSK?

Znalost NSK se dosti lišila v jednotlivých skupinách. Největší znalost vykazali vybraní pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství, dále pak pedagogičtí pracovníci zapojení do projektu. Ze strany zaměstnavatelů byla patrná spíše minimální znalost.

B.2.2 Využívají potenciální uživatelé NSK a je pro ně užitečný?

Využívanost NSK a její užitečnost byla kladně hodnocena zejména u vybraných pracovníků organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství a dále pak u pedagogických pracovníků. Minimální míru užívání vykazali zástupci zaměstnavatelů.

B.2.3 Co brání širšímu využívání NSK potenciálními uživateli?

Za bariéru širšího využívání NSK byla označena zejména nízká míra informovanosti o NSK a dále pak její administrativní náročnost pro školy, které musí řešit obnovování licencí, dále finanční náročnost zejména pro uchazeče o získání kvalifikace dle požadavků NSK (tj. cena za získání kvalifikace) a i časová náročnost pro uchazeče (tj. období nutné získání kvalifikace) i pro školy. Dále pak byla uváděna nízká informovanost (široké veřejnosti, pedagogů, zaměstnavatelů) a široce koncipované

požadavky a neúplnost NSK. Z výše uvedených zjištění z terénního šetření a na základě názoru evaluátora je třeba se zaměřit na větší míru propagace NSK mezi cílovými skupinami s důrazem na přínosy jejího využívání. Ačkoliv zde je třeba zdůraznit, že propagace NSK není cílem projektu MOV, tzn. jedná se pouze o doporučení, která nemá vliv na realizaci projektu.

EO B.3 Do jaké míry považují stěžejní aktéři (významné) výstupy/aktivity projektu za přínosné/dobře využitelné a proč?

Vyhodnocení této EO bylo provedeno na základě zpracovaných případových studií, dotazníkového šetření mezi pedagogickými pracovníky zapojenými do projektu, dotazníkového šetření mezi zástupci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství a řízených rozhovorů se spolupracujícími zaměstnavateli.

Případové studie na školách

Zpracování případových studií bylo realizováno na vybraném vzorku osmi škol zapojených v projektu. Případové studie mají poskytnout hloubkový pohled na to, jak školy implementují výstupy projektu, tj. všeobecně vzdělávací a odborné složky vzdělávání na středních odborných školách za účelem zvýšení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce. V této průběžné zprávě byla zjišťována očekávání škol od výstupů projektu, jelikož případné dopady projektu do škol bude možné pozorovat až v závěru projektu. Do 1. PZ byly prozatím zpracovány vstupní parametry škol vybraných pro případové studie a jejich profily, dále byla zjišťována očekávání respondentů od výstupů/aktivit projektu. Vybraná témata související se zaváděním základních gramotností do výuky budou rozpracována v rámci 3. PZ.

Od projektu MOV očekávají všechny školy zapojené do případových studií síťování s ostatními školami a přenos dobré praxe mezi nimi. Dále zástupci škol uváděli, že očekávají úpravu ŠVP v návaznosti na RVP, promítnutí trendů do ŠVP a jejich modernizaci a „zeštíhlení“. Víceméně všechny školy uvedly, že učitelé jejich školy mají pozitivní přístup ke koncipování a úpravě ŠVP a stejně tak jsou na dané i odborně připravení. Nicméně současně uvedly, že vždy záleží na konkrétní osobě pedagoga a jeho zájmu rozvíjet sebe i žáky, rizikem může být i stáří pedagogického sboru a nedostatek mladých učitelů.

Největším identifikovaným limitem realizace aktivit projektu ve školách je neochota ze strany pedagogů (zavádět nové věci do výuky a současně dalšího vzdělávání) a jejich nedostatek času. Někteří zástupci škol uvedli, že shledávají jako zásadní nedostatek malou míru možnosti zavádět nové trendy z oborů do ŠVP – je zde možnost přidat hodiny, ale nelze naopak ubrat např. z všeobecné části vzdělávání (požadavek RVP). Obecně jsou školy tlačeny do požadavku na posílení všeobecné výuky.

Mezi definovanými potížemi při koncipování a úpravě ŠVP převažovala administrativní náročnost celého procesu.

Metodickou podporu v oblasti koncipování a úpravy ŠVP a realizaci výuky dle upravených ŠVP získávají pedagogové škol zejména ze spolupráce s koordinátorem ŠVP a vedením školy, dále od spolupracujících škol. Jedna škola uvedla, že poznatky získávají i od zaměstnavatelů a vysoké školy.

Níže jsou uvedeny stěžejní zjištění názorů (očekávání, event. přínosy) zástupců škol oslovených v rámci realizace případových studií na výstupy projektu.

- **vzdělávací moduly**
 - Názor na vzdělávací moduly se mezi školami dosti liší. Jedna ze škol nerealizuje modulární výuku, avšak připouští, že je možné, že až je pilotně odučí, zjistí její přínos. Nicméně momentálně v ní nevidí přínos, ale spíše zátěž. Jedna ze škol uvedla, že bez úpravy RVP není úprava modulů efektivní.
 - Ostatní dvě školy využívají moduly v rámci odborného výcviku a mají značná očekávání – považují je za přínosné.
- **komplexní úlohy / vzdělávací projekty / příklady dobré praxe - pro všeobecně vzdělávací složku/pro odborný základ vzdělávání/pro propojení kvalifikací NSK s ŠVP**
 - Výše uvedené výstupy považují zástupci škol za přínosné a mají od nich značná očekávání. Přínos se předpokládá v podobě úspory času pro pedagogy, oživení výuky a sjednocení přístupu.
- **příklady dobré praxe**
 - Zástupci škol uváděli, že budou rádi za inspiraci. Příklady dobré praxe mají pro ně velký přínos.
- **návrhy nástrojů pro hodnocení žáků na základě osobních portfolií či realizovaných seminářů**
 - Polovina zástupců škol se zatím obává, že to bude pro žáky zbytečné přetěžování.
 - Druhá polovina zástupců škol vnímá výstup jako pozitivní a přínosný - opět v podobě ulehčení práce pedagogů.
- **informační systém**
 - Polovina škol prozatím nemá názor. Dvě školy očekávají pozitivní přínos od tohoto výstupu.
- **optimalizovaná ŠVP**
 - Zástupci škol uvedli, že neočekávají žádnou zásadní změnu ani přínos daného výstupu, protože nedojde k radikální změně. Pakliže nebudou změněny RVP, projekt nebude mít výrazný přínos pro úpravy ŠVP. V současné době není prostor v optimalizaci ŠVP na systematictější změnu, která by měla výrazný dopad na výuku.
- **semináře k využívání ukázkových modulů/modelových sestav**
 - Část zástupců škol zatím nemá velká očekávání – pokud budou výstupy zpracovány kvalitně, není třeba realizace seminářů. Obecně však hodnotí každá setkání jako přínosná, jelikož se na nich mohou setkat s kolegy z jiných škol a sdílet poznatky.
 - Část zástupců považuje semináře za potřebné a funkční.
- **semináře pro výměnu zkušeností mezi školami a zaměstnavateli (a dalšími aktéry)**
 - Setkání se zaměstnavateli zástupce škol velmi zajímá, považují je jednoznačně za přínosné a mají velká očekávání.
- **odborné panely**
 - Zástupci škol nemají velká očekávání od odborných panelů, předpokládají, že budou plnit standardní funkci v projektu.

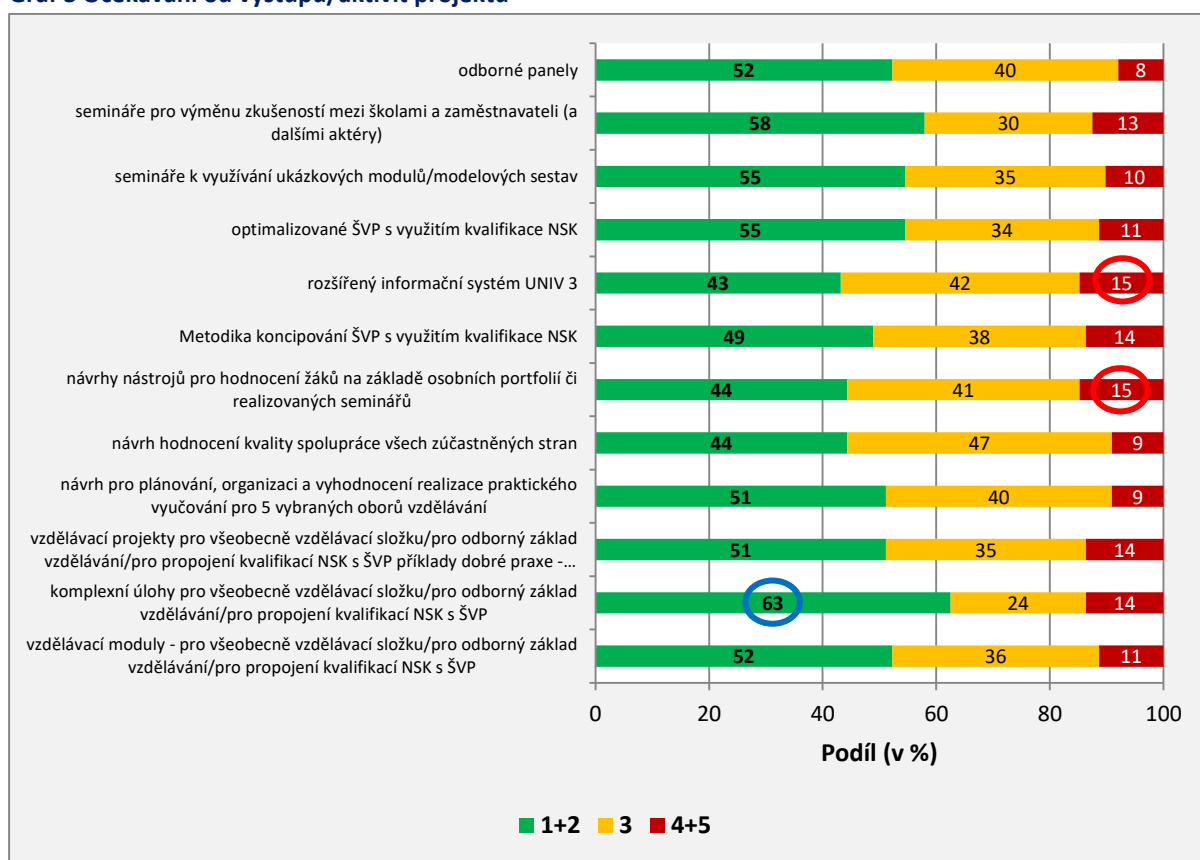
Dotazníkové šetření mezi pedagogickými pracovníky

Vyhodnocení této EO bylo dále provedeno na základě dotazníkového šetření mezi pedagogickým pracovníky zapojenými do projektu. Osloveno bylo 464 pedagogů. Vyplněno bylo 88 dotazníků, tj. dotazníkové šetření mělo 18,9 % návratnost. Většina respondentů působí na střední odborné škole nebo na středním odborném učilišti a současně se jedná o pilotní školu projektu.

Respondenti kladně hodnotí odborné panely a nemají k nim zásadnější návrhy na změny. Téměř polovina z nich se jich účastní pravidelně, další čtvrtina pak nepravidelně.

Z dalších výstupů projektu získaly od respondentů nejlepší hodnocení komplexní úlohy. Dále pak semináře pro výměnu zkušeností mezi školami a zaměstnavateli a odborné panely. Hodnocení ostatních výstupů/aktivit projektu je uvedeno v grafu níže.

Graf 3 Očekávání od výstupů/aktivit projektu

Pozn. Hodnocení na škále 1-5, kdy 1 = nejvíce přínosné, 5 = nejméně přínosné.

Zdroj: vlastní šetření 2019, N = 88

Dotazníkové šetření mezi pracovníky organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství

Dotazování probíhalo i mezi pracovníky organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství. Osloveno bylo 9 respondentů a 5 jich dotazník vyplnilo.

Respondenti kladně hodnotí odborné panely a nemají k nim zásadnější návrhy na změny. Většina z nich se jich účastní pravidelně. Respondenti hodnotili odborné panely celkově jako přínosné, jelikož se mohou setkávat různé skupiny zainteresovaných stran a domnívají se, že přenos informací

je dostačující. Mají pouze jedno doporučení na změnu, a to aby odborné panely byly realizovány formou workshopů s aktivnějším zapojením odborníků vč. exkurzí do inovativních škol.

Z dalších výstupů projektu mají respondenti nejvíce očekávání od Metodiky koncipování ŠVP s využitím kvalifikací NSK (vč. zohlednění v obsahu závěrečné zkoušky), dále pak od Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy – 3. část odborná vzdělávací složka pro začlenění kvalifikací NSK. Nejmenší očekávání mají respondenti od Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy - 1. část všeobecně vzdělávací složka a od Seminářů pro cílovou skupinu. Níže v tabulce je uvedeno průměrné hodnocení každého výstupu/aktivity.

Tabulka 3 Očekávání od výstupů/aktivit projektu

Výstup/aktivita	Hodnocení - průměr
Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy - 1. část všeobecně vzdělávací složka	2,75
Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy - 2. část odborná vzdělávací složka	1,5
Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy - 3. část odborná vzdělávací složka pro začlenění kvalifikací NSK	1,25
Modelové sestavy komplexních úloh / vzdělávacích projektů / příkladů dobré praxe	2,5
Modelové sestavy komplexních úloh / vzdělávacích projektů / příkladů dobré praxe pro vzdělávací složku širšího odborného základu	2,5
Semináře pro cílovou skupinu	2,75
Metodika koncipování ŠVP s využitím kvalifikací NSK, včetně zohlednění v obsahu závěrečné zkoušky	1
Návrhy hodnocení kvality spolupráce všech zúčastněných stran	2
Návrh pro plánování, organizace a vyhodnocení realizace praktického vyučování ve spolupráci se zaměstnavateli včetně hodnocení pro 5 oborů vzdělávání	1,75
Návrh vzorových nástrojů pro hodnocení žáků na základě osobních portfolií žáků	1,5
Rozšířený informační systém pro tvorbu metodických a výukových materiálů a úpravu ŠVP	2,5
Optimalizované školní vzdělávací programy (ŠVP)	1,5

Pozn.: Respondenti hodnotili na škále 1-5, kdy 1 = bude pro mě nejvíce přínosné, 5 = nebude pro mě vůbec přínosné
Zdroj: vlastní šetření 2019

Rozhovory se spolupracujícími zaměstnavateli

V neposlední řadě byli dotazováni spolupracující zaměstnavatelé. Kontakty na zaměstnavatele byly získány při realizaci případových studií na školách – jejich účastníci vybrali 1-2 kontakty na spolupracující zaměstnavatele. Rozhovory byly realizovány s pěti zaměstnavateli. Prostřednictvím šetření u pěti zaměstnavatelů bylo zjištěno, že pouze jeden oslovený zaměstnavatel zná přímo projekt MOV. Jeden z oslovených zaměstnavatelů uvedl, že, ačkoliv projekt dle názvu nezná, domnívá se, že jej budou znát jeho kolegové. Ostatní zástupci zaměstnavatelů uvedli, že projekt MOV neznají, resp. při zmínění názvu projektu si přímo nevybavují výstupy a aktivity tohoto projektu. Současně bylo zjištěno, že téměř žádný z nich nezná Národní soustavu kvalifikací (NSK). Nicméně tato zjištění mohou být dána skutečností, že zaměstnavatelé jsou do projektu zapojeni spíše prostřednictvím účasti na pracovních skupinách, realizace externí oponentury a pouze určitého typu výstupů (praktické moduly a komplexní úlohy). Tito zaměstnavatelé přímo participují na tvorbě výstupů projektu. Dotazovaní zaměstnavatelé však byli vybráni na základě doporučení zástupců škol vybraných pro realizaci případových studií, nemusí tedy nutně na projektu MOV přímo participovat. Lze předpokládat, že při výběru zaměstnavatelů přímo zapojených do pracovních skupin, realizace externí oponentury či určitého typu výstupů by byla zjištění ohledně výstupů a aktivit projektu MOV

relevantnější. Z tohoto důvodu bude v druhé průběžné zprávě šetření mezi zaměstnavateli opakováno s tím, že vzorek zaměstnavatelů bude zvolen na základě jejich přímého zapojení do projektových aktivit a bude navýšen.

Zápisy a výstupy z uvedených šetření jsou uvedeny v přílohách PZ č. II.4, II.3, II.2 a II.5.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadních aktivit a výstupů projektu jako dobrou, přínosnou, využitelnou v praxi a odpovídající potřebám cílových skupin.

Největší očekávání mají respondenti z řad pedagogických pracovníků od komplexních úloh, dále pak od semináře pro výměnu zkušeností mezi školami a zaměstnavateli a odborných panelů. Důvodem je zejména skutečnost, že pedagogové oceňují možnost síťování. Z řad zástupců organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství byla největší očekávání zmiňována u Metodiky koncipování ŠVP s využitím kvalifikací NSK (vč. zohlednění v obsahu závěrečné zkoušky), dále pak od Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy – 3. část odborná vzdělávací složka pro začlenění kvalifikací NSK. Nejmenší očekávání mají tito respondenti od Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy - 1. část všeobecně vzdělávací složka a od seminářů pro cílovou skupinu.

Zaměstnavatelé vykazali spíše menší znalost projektu MOV a jeho výstupů a aktivit, nicméně vzorek dotázaných tvořil 5 zaměstnavatelů, proto nelze výsledky přeceňovat, v dalším šetření bude vzorek navýšen. Získané výsledky mají spíše orientační charakter. Evaluátor by realizátorovi projektu doporučil zajistit vyšší míru informovanosti zaměstnavatelů (cílových skupin) o výstupech a aktivitách projektu.

EO B.4 Jak probíhá spolupráce s ostatními relevantními projekty a jakých společných výsledků bylo dosaženo?

Zjišťování úrovně spolupráce s ostatními relevantními projekty a stejně tak i dosažení společných výstupů bylo realizováno na základě desk research analýzy obsahových vazeb mezi jednotlivými projekty. Získané údaje dále sloužily jako rámec, ve kterém byl následně veden řízený rozhovor s delegovaným zástupcem projektu P-KAP.

Prvek spolupráce je v rámci systémových projektů povinný, a to z důvodu dosahování optimalizace projektů a současně předchází duplicitám. Projekt MOV taktéž plní tuto povinnost, a to prostřednictvím KA Spolupráce, která je vedena pod každým projektem zvlášť. Zástupci realizačního týmu MOV se setkávají s ostatními realizátory IPs na setkáních realizovaných MŠMT (tzv. setkání realizátorů IPs). Dále spolupráce s ostatními projekty probíhá prostřednictvím odborných panelů. Realizátoři projektu MOV uvedli, že se vzájemně zvou na odborné panely. Sami se účastní vybraných odborných panelů spolupracujících projektů, a to těch, které tematicky souvisí s jejich projektem a aktivitami. Dále zástupci projektu MOV uvedli, že s ostatními týmy sdílí materiály. Bariéry spolupráce nebyly u žádného z projektů identifikovány.

Nejintenzivnější míra spolupráce je nastavena s projektem P-KAP. Zástupci obou projektů spolu dle potřeby konzultují všechny potřebné věci. Komunikace probíhá zejména na úrovni manažerů příslušných KA (obsahových manažerů). Spolupráce spočívá ve sdílení informací a výstupů, dále v účasti na odborných panelech a event. jejich moderování atd. Společné výstupy nejsou vytvářeny, a to zejména vzhledem k zaměření projektu P-KAP, který jako takový není zaměřený na tvorbu

výstupů. Víceméně jde spíše o využívání výstupů MOV a vzájemné sdílení informací a rozvíjení diskuze. Přínos spočívá zejména v zisku inspirace z odborných panelů. Současně se získává zpětná vazba k výstupům P-KAP. A naopak projekt MOV získává zpětnou vazbu k ŠVP. Do budoucna projekt P-KAP očekává, že bude propagovat celou škálu výstupů projektu MOV, tj. i po ukončení projektu MOV. Tím bude mít vlastně projekt MOV zajištěnu určitou formu udržitelnosti.

Spolupráce probíhá i s Českou školní inspekcí – propojení s informačním portálem České školní inspekce (InspIS). V rámci tohoto portálu ČŠI bude možné vytvořit ŠVP a bude zde odkaz na výstupy projektu MOV (tj. školy budou moci využít výstupy projektu MOV pro tvorbu svých ŠVP).

Projekt MOV nevytváří společné výstupy s ostatním IPs a IPo projekty, jak se potvrdilo při řízených rozhovorech se zástupci projektu P-KAP i MŠMT.

Realizační tým projektu MOV neidentifikoval žádnou bariéru spolupráce, stejně tak ani zástupce projektu P-KAP. Zástupci MŠMT spatřují za zásadní faktor ovlivňující efektivní spolupráci mezi jednotlivými IPs a IPo ochotu a motivaci spolupracovat.

Provázanost jednotlivých systémových projektů uvádí tabulka v příloze PZ č. I.3.

Závěry a hodnocení evaluátora

Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizaci spolupráce s ostatními relevantními projekty jako odpovídající projektové žádosti (a jejím pozdějším zněním).

V rámci dosavadní realizace projektu nastavenou spolupráci projektový tým MOV nejen ve stanoveném rozsahu realizuje, ale nebrání se i jejímu rozšiřování v průběhu realizace o další projekty a subjekty, což evaluátor hodnotí pozitivně. Spolupráce probíhá zejména formou osobních schůzek či prostřednictvím setkávání na odborných panelech jednotlivých spolupracujících projektů. Nejintenzivnější míra spolupráce je nastavena s projektem P-KAP, konkrétně spočívající zejména ve sdílení informací a výstupů, dále v účasti na odborných panelech. V rámci spolupráce nebyly identifikovány žádné bariéry realizace spolupráce mezi projekty.

EO B.5 Jaké byly nezamýšlené dopady projektu MOV?

Základem pro řešení této evaluační otázky byla teorie změny, která byla sestavena na základě studia hlavních dokumentů k projektu doplněného o rozhovory s příjemcem a zástupci MŠMT. Teorie změny byla vytvořena v rámci úvodní fáze evaluace (tj. v rámci zpracování Vstupní zprávy).

Vyhodnocení nezamýšlených dopadů projektu MOV bylo stanoveno na základě teorie změny. Doplnkově bylo využito metody data mining. Využita byla i metoda tzv. process-tracing, jejímž hlavním cílem je postižení kauzalit. Metoda process-tracing byla významnou součástí metodologie případových studií, jelikož umožňuje detailněji podchytit vývoj působení intervencí. Cílem těchto analýz je tedy nejen odhalení nezamýšlených dopadů projektu, ale taktéž identifikace kauzálního řetězce.

Evaluátor uskutečnil široké spektrum šetření mezi různými cílovými skupinami. Evaluátor zkoumal zejména pozitivní nezamýšlené dopady, tj. efekty rozšiřující dopad projektu MOV. Evaluátor testoval hypotézu – projekt MOV nemá nezamýšlené dopady. Zjištěné výsledky (tj. dopady zjištěné prostřednictvím spektra šetření) poté porovnal s dopady identifikovanými s teorií změny, která je uvedena ve Vstupní zprávě. Z realizovaných šetření v současné chvíli v podstatě nevzešly žádné

poznatky týkající se nezamýšlených dopadů projektu. Projekt v současné době vstupuje do posledního ze tří let své realizace. Dopady projektu se mohou projevit spíše až v jejich závěru.

Pouze realizační tým projektu MOV zmínil dva nezamýšlené dopady, jeden pozitivní a jeden negativní. Pozitivní nezamýšlený dopad se vztahuje ke KA 4 a týká se využívání NSK. Vlivem její realizace dojde k větší propagaci NSK, tj. bude zvýšení povědomí o NSK a tím se zvýší pravděpodobnost jejího využívání. Druhý, negativní nezamýšlený dopad představuje dle jedné z dotazovaných cílových skupin skutečnost, že školy jsou nasycené různými projekty a nemají již takový zájem spolupracovat a přistupovat k dalším projektům. S tím souvisí problematika jak najít vhodné učitele, kteří jsou schopní a ochotní zpracovávat výstupy a spolupracovat. Nicméně ve smyslu teorie změny se nejedná vyloženě o nezamýšlený dopad, ale o bariéru realizace projektu.

Více informací je uvedeno v příloze PZ – č. II.1.

Závěry a hodnocení evaluátora

Prozatím nebyly evaluátorem prostřednictvím šetření zjištěny žádné nezamýšlené dopady projektu MOV. Z tohoto důvodu nebylo možné identifikovat kauzální řetězce nezamýšlených dopadů a testovat hypotézy, popsat sled aktivit a událostí a nalézt nejpravděpodobnější vysvětlení jejich příčin. Teorie změny, která je základem pro vyhodnocení nezamýšlených výsledků, tak zůstává v tomto ohledu beze změny.

5 Závěry a doporučení

Hlavní závěry vyplývající z hodnocení řízení a realizace projektu

- **Soulad realizace a řízení projektu s projektovou žádostí**
 - Realizace klíčových aktivit projektu probíhá podle zpracované řídicí dokumentace a současně probíhá pravidelné monitorování stavu realizace projektu a aktuálních potřeb, kterým je průběh projektu v případě potřeby přizpůsobován. Kvalitní řízení projektu dokládá i malé množství změn v projektu (malé vzhledem k rozsahu a délce trvání projektu).
 - Harmonogram projektu nestanovuje termíny plnění pro dílčí úkoly v rámci KA a z toho důvodu evaluátor mohl sledovat pouze plnění termínu hlavních výstupů, nikoliv výstupů dílčích. Na základě toho je možné konstatovat, že průběh KA probíhá dle stanoveného harmonogramu. Fáze realizace projektu neumožňuje prozatím pozorovat změny stávajícího stavu a dosahování cílů, nicméně nic nesevídčí o tom, že by nemělo dojít k úspěšnému dokončení všech výstupů těchto KA a naplnění jejich cílů a předpokládaných změn.
- **Efektivita předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry**
 - Více než 84 % respondentů (74 respondentů) z řad pedagogických pracovníků zapojených do projektu aplikuje získané poznatky do praxe. Polovina respondentů (tj. 44 respondentů) nad rámec povinností projektu sdílí poznatky získané v rámci spolupráce na projektu MOV s dalšími školami a aktéry. Nejčastěji si je předávají navzájem mezi kolegy ze své školy i z dalších škol. Dotazováním zástupců organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství (celkem 5 osob) bylo zjištěno, že přenos informací považují respondenti za dostačující. Prostřednictvím zpracování případových studií na osmi zapojených školách bylo taktéž zjištěno, že předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry je realizováno, nejčastěji mezi školami a zaměstnavateli (mj. i formou kulatých stolů, neformálních setkávání). Na základě zjištění z výše uvedených šetření je možné konstatovat, že dochází k efektivnímu předávání zkušeností mezi školami a dalšími aktéry.
- **Rizika ohrožující realizaci projektu a dosažení cílů a bariéry realizace projektu**
 - Z pohledu příjemce nejsou identifikována žádná rizika, která by ohrozila realizaci projektu a dosažení cílů.
 - Prostřednictvím šetření nebyla taktéž identifikována rizika ohrožující realizaci projektu.
 - Nejvyšší mírou pravděpodobnosti výskytu nese riziko nenávaznost na revize a úpravy RVP¹⁰. Nicméně projektový tým uvedl, že z hlediska vytváření ŠVP toto vyloženě problémem není, modularizace ŠVP školám SOV umožňuje pružně reagovat na jakékoliv změny současné i budoucí. Dále zástupce MŠMT upozornil na skutečnost, že lze vnímat i opačným postupem, tedy pomocí optimalizovaného ŠVP na určitém vzorku škol připravit optimálně revizi RVP pro daný obor vzdělávání. Z tohoto důvodu nehodnotí evaluátor nenávaznost na revize a úpravy RVP jako riziko, ale spíše jako komplikaci danou rozdílným vnímáním jednotlivých cílových skupin.

¹⁰ Důvodem je skutečnost, že v době zpracování ŠVP jednotlivými školami nejsou k dispozici finální verze RVP, které prochází revizemi. Pedagogičtí pracovní zapojení do projektu se tak obávají, že jimi optimalizovaná ŠVP nebudou odpovídat nadřazeným kurikulárním dokumentům stanovujícím obecně závazné požadavky na vzdělávání pro jednotlivé stupně a obory vzdělání platné pro všechny školy.

- Většina rizik se řadí do kategorie středního nebo nízkého dopadu a při realizaci opatření uvedených u každého z nich lze předpokládat jejich eliminaci.
- V oblasti bariér, které jsou v rámci této evaluační zprávy vnímány jako překážky vzniklé při realizaci projektu, byla identifikována pouze jedna interní bariéra, a to administrativní náročnost projektu.
- Z hlediska externích bariér byly definovány celkem tři, a to nezáměr škol a pedagogických pracovníků zapojit se do procesu optimalizace ŠVP, vytíženost zástupců škol a neochota škol a firem ke spolupráci. Evaluátor vnímá jako nejzásadnější bariéru první uváděnou. Nicméně jak se ukázalo při hodnocení řízení a realizace projektu, příjemci se i přes drobné problémy podařilo do projektu zapojit stanovený počet škol, resp. dokonce o trochu vyšší. Současně zapojené školy plní stanovené aktivity bez problémů a ve stanoveném termínu. Z tohoto důvodu nevnímá evaluátor žádnou z identifikovaných bariér jako závažnou.
- **Evaluační činnost projektu**
 - Evaluátor hodnotí rozsah, úroveň i kvalitu dosavadní realizace KA 9 Evaluace za dostatečnou a kvalitní. Současně evaluátor usuzuje, že příjemce při realizaci evaluačních aktivit splňuje etický kodex evaluátora a dodržuje formální standardy evaluace.

Hlavní závěry týkající se znalosti, užitečnosti a využívanosti Národní soustavy kvalifikací u potenciálních uživatelů

- Ze strany pedagogických pracovníků, mezi kterými bylo realizována dotazníkové šetření, bylo zjištěno, že více než třetina respondentů uvedla, že využívá Národní soustavu kvalifikací (NSK) a je pro ni užitečná. Užitečnost NSK vnímají respondenti zejména v tom, že získají přehledné informace o oborech vzdělání a profesních kvalifikacích. NSK nevyužívá čtvrtina dotazovaných, z toho cca 12,5 % ji považuje za užitečnou. Důvodem, proč NSK respondenti nevyužívají, je zejména neznalost samotného NSK (tj. že NSK existuje), dále pak nedostatek času na další aktivity, byrokracie. Slabým místem NSK je dle respondentů zejména nízká informovanost – široké veřejnosti, pedagogů, zaměstnavatelů.
- Dále byly aspekty NSK zjišťovány u zástupců zaměstnavatelů (celkem 5 respondentů). Z jejich strany byla patrná spíše minimální znalost NSK a stejně tak i míra jejího využívání.
- Naopak ve skupině dotazovaných zástupců organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství (celkem 5 osob) bylo zjištěno, že všichni respondenti znají NSK, využívají ji a je pro ně užitečná (pouze jeden z respondentů uvedl „spíše užitečná“). Tito respondenti byli dotazováni, zda se domnívají, že je NSK široce využívaná mezi potenciálními uživateli. Názory na využívání NSK se lišily. Většina respondentů se přiklání spíše k nevyužívání NSK potenciálními uživateli anebo částečnému využívání.

Hlavní závěry týkající se přínosu výstupů/aktivit projektu vnímaných stěžejními aktéry

Při realizaci šetření bylo primárně cíleno na zjištění očekávání jednotlivých cílových skupin od výstupů/aktivit projektu. Z výsledků vyplývají následující klíčová zjištění:

- Z řad pedagogických pracovníků zapojených do projektu:
 - Přibližně 45 % respondentů se pravidelně účastní odborných panelů pořádaných v rámci projektu.
 - Největší očekávání mají respondenti od komplexních úloh a od seminářů pro výměnu zkušeností mezi školami a zaměstnavateli a od odborných panelů. Nejméně očekávají

- od návrhů nástrojů pro hodnocení žáků na základě osobních portfolií realizovaných seminářů a rozšířeného informačního systému UNIV 3.
- Největší bariérou, která může ovlivnit úspěšné zavedení výstupů projektu do praxe je nízký zájem aktérů (pedagogů, zaměstnavatelů a dalších relevantních aktérů). Bariérou je i časová / administrativní / finanční náročnost.
 - Více než 84 % respondentů z řad pedagogických pracovníků zapojených do projektu aplikuje získané poznatky do praxe. Zařazení získaných poznatků do výuky a ověřování komplexních úloh v praxi je nejčastější formou aplikace. Část respondentů uvedla, že začleňují poznatky do ŠVP.
- Z řad zástupců organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství:
 - Nejvíce očekávání mají respondenti od Metodiky koncipování ŠVP s využitím kvalifikací NSK (vč. zohlednění v obsahu závěrečné zkoušky), dále pak od Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy – 3. část odborná vzdělávací složka pro začlenění kvalifikací NSK. Nejmenší očekávání mají respondenti od Koncepce pojetí odborného vzdělávání a přípravy - 1. část všeobecně vzdělávací složka a od seminářů pro cílovou skupinu.
 - Účast respondentů na odborných panelech projektu MOV je poměrně častá.
 - Z řad zástupců škol zvolených pro realizaci případových studií na osmi školách zapojených do projektu:
 - Od projektu očekávají všechny dotazované školy síťování s ostatními školami a přenos dobré praxe mezi nimi. Toto je tak považováno za největší přínos projektu. Dále zástupci škol uváděli, že očekávají úpravu ŠVP v návaznosti na RVP, promítnutí trendů do ŠVP a jejich modernizaci a „zeštíhlení“.
 - Z hlediska výstupů mají školy největší očekávání zejména od komplexních úloh, vzdělávacích projektů a příkladů dobré praxe.
 - Z řad dotazovaných zaměstnavatelů:
 - Pouze jeden oslovený zaměstnavatel zná přímo projekt MOV. Jeden z oslovených zaměstnavatelů uvedl, že, ačkoliv projekt dle názvu nezná, domnívá se, že jej budou znát jeho kolegové. Ostatní zástupci zaměstnavatelů uvedli, že projekt MOV neznají, resp. při zmínění názvu projektu si přímo nevybavují výstupy a aktivity tohoto projektu.
 - Daná skutečnosti souvisí s výběrem vzorku zaměstnavatelů, kteří byli zvoleni na základě jejich spolupráce se školami, které jsou zapojeny do projektu. To znamená, že zaměstnavatelé se přímo nemuseli podílet na aktivitách projektu ve spolupráci se školami. Z tohoto důvodu bude v druhé průběžné zprávě šetření mezi zaměstnavateli opakováno s tím, že vzorek zaměstnavatelů bude zvolen na základě jejich přímého zapojení do projektových aktivit.

Hlavní závěry vyplývající z hodnocení spolupráce s ostatními relevantními projekty a výsledků této spolupráce

- V rámci dosavadní realizace projektu projektový tým MOV realizuje nastavenou spolupráci ve stanoveném rozsahu a dokonce rozšířil povinnou formu spolupráce o sdílení výstupů projektu a přenos doporučení mezi konkrétními odborníky, zástupce sociálních partnerů, MŠMT, ČŠI a dalšími, a to na pravidelných odborných panelech projektu.

- Spolupráce probíhá zejména formou osobních schůzek či prostřednictvím setkávání na odborných panelech jednotlivých spolupracujících projektů. Nejintenzivnější míra spolupráce je nastavena s projektem P-KAP spočívající zejména ve sdílení informací a výstupů, dále v účasti na odborných panelech.
- Pozitivně lze hodnotit přístup příjemce, který se nebrání rozšiřování spolupráce s dalšími relevantními projekty v případě potřeby.

Hlavní závěry vyplývající z hodnocení nezamýšlených dopadů projektu MOV

- Z realizovaných šetření v aktuální fázi hodnocení v podstatě nevzešly žádné poznatky týkající se nezamýšlených dopadů projektu. Projekt v současné době vstupuje do posledního ze tří let své realizace. Dopady projektu se mohou projevit spíše až v jeho závěru.

Na základě výsledků a zjištění z dosud provedených šetření byla formulována doporučení pro příjemce a realizátora projektu pro další fáze realizace projektu (tabulka 4).

Tabulka 4 Doporučení

Číslo	Název doporučení	Popis doporučení	Kontext doporučení (vazba na zjištění a závěry)
1)	Větší propagace přínosů projektu	Zvážit větší propagaci přínosů projektu pro pilotní školy a zaměstnavatele. Propagace by se měla týkat všech cílových skupin. Propagaci by měl zajišťovat projektový tým MOV.	Z terénních šetření mimo jiné vyplynulo, že část respondentů není seznámena s přínosy projektu. tj. k čemu konkrétněji některé výstupy/aktivity budou složité a k čemu je mohou cílové skupiny využít. . Viz EO B.2
2)	Větší propagace Národní soustavy kvalifikací	Zvážit větší propagaci NSK. Propagaci by mělo zajišťovat MŠMT, v jehož gesci je rozvoj NSK.	Z terénních šetření mimo jiné vyplynulo, že část respondentů nezná nebo nechápe potenciál Národní soustavy kvalifikací. Vzhledem k tomu, že projekt má úzkou souvislost s NSK (nejedná se však o náplň a cíl projektu MOV), bylo by vhodné rozvíjet její znalost mezi všechny cílové skupiny. Viz EO B.2
3)	Zajistit udržitelnost informačního systému IS MOV.ex	Zajistit udržitelnost informačního systému IS MOV.ex. Rozhodnutí o udržitelnosti by měla zajistit příslušná sekce MŠMT, výkon činnosti by měl realizovat NÚV.	Projekt nemá povinnou udržitelnost výstupů projektu. Nicméně by bylo vhodné, aby byla zajištěna minimálně pro vytvořený informační systém, který je rozšířený pro tvorbu metodických a výukových materiálů a úpravu ŠVP vč. veřejně přístupné platformy. Další fungování veřejně přístupné platformy se jeví jako klíčové, jelikož by na ni byly dostupné metodické materiály a byl by zde prostor pro diskuzi mezi pedagogickými pracovníky. Právě tímto řešením by byla zajištěna využívanost výstupů projektu, které mj. jsou propagovány prostřednictvím projektu P-KAP a bylo by vhodné, aby byly k dispozici. Viz příloha č. II.1 PZ.

6 Seznam zdrojů a literatury

Žádost o podporu projektu MOV včetně všech příloh
Charta projektu
Harmonogram klíčových aktivit
Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů
Zprávy o realizaci projektu
Žádosti o změnu
Data a informace o projektu v MS2014+
Informace o projektových aktivitách na webu a dalších prezentací realizátora (NÚV)
Výstupy z interní evaluace projektu – průběžné zprávy interní evaluace
Dodatečné podklady od realizátora (NÚV) – brožura o projektu MOV
Výzva OP VVV Systémové projekty II
Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část

SEZNAM ZKRATEK

CATI	Metoda sběru dat – dotazování prostřednictvím telefonického dotazování (Computer Assisted Telephone Interviewing)
CAWI	Metoda sběru dat – dotazování prostřednictvím elektronického dotazníku (Computer Assisted Web Interviewing)
ČŠI	Česká školní inspekce
ECVET	Evropský systém pro přenos kreditů v odborném vzdělávání
EO	Evaluační otázka
GDI	Skupinový hloubkový rozhovor
IDI	Individuální hloubkový rozhovor
IPs	Individuální projekt systémový
IPk	Individuální projekt koncepčně zaměřený
JVU	Jednotka výsledků učení
KA	Klíčová aktivita projektu
MOV	Modernizace odborného vzdělávání
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
N	Počet
NSK	Národní soustava kvalifikací
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OVU	Očekávané výsledky učení
PZ	Průběžná zpráva
RVP	Rámcový vzdělávací program
ŘO	Řídící orgán
ŠVP	Školní vzdělávací program
TZ	Teorie změny
VZ	Veřejná zakázka

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Přehled provedených šetření.....	8
Tabulka 2 Analýza a řízení rizik.....	22
Tabulka 3 Očekávání od výstupů/aktivit projektu.....	30
Tabulka 4 Doporučení	38

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Využívanost a užitečnost NSK.....	25
Graf 2 Slabá místa NSK	25
Graf 3 Očekávání od výstupů/aktivit projektu	29

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I.1 Technická zpráva Aktuální stav realizace projektu

Příloha I.2 Technická zpráva Přehled indikátorů a stav jejich naplňování

Příloha I.3 Technická zpráva Matice spolupráce IPs

Příloha I.4 Technická zpráva Aktualizovaná teorie změny

Příloha II.1 Scénáře a záznamy z řízených rozhovorů s manažery projektu a zástupci MŠMT

Příloha II.2 Scénáře a záznamy z rozhovorů se zástupci zaměstnavatelů

Příloha II.3 Případové studie na školách (plán šetření, scénář, zápisy)

Příloha II.4 Dotazníkové šetření mezi pedagogickými pracovníky

Příloha II.5 Dotazníkové šetření mezi zástupci organizací

Příloha III. Dashboard